

प्रभाव दैनिक

National Daily

वर्ष १२ अंक ५५ काठमाडौं मंगलबार, ०३ असार २०८२ Prabhav National Daily Tuesday, June 17, 2025 www.prabhavonline.com पृष्ठ ८ मूल्य रु. ५१-

तिपदको पूर्वतयारी गरौं

- » सम्भावित जोखिमको मुल्याङ्कन गरी,
- » भूकम्प, बाढी, आगो लगायत सम्भावित विपद्को बारेमा सचेत नै,
- » सम्भावित जोखिमबाट बच्न आपतकालीन योजना बनाऔं,
- » घरपरिवार र छिमेकीहरूसँग मिलेर सुरक्षित स्थानको पहिचान गरी
- » सम्पत्तिको बिन्दुहरू तय गरी, सूचना प्रणालीमा आबद्ध होऔं,
- » खाना, पानी, प्राथमिक उपचार बस्न, टर्चलाइट, आवश्यक औषधि आदि तयार राखौं,
- » विपद् व्यवस्थापन तालिम तथा अभ्यासमा सहभागी बनौं,
- » बालबालिका, वृद्धवृद्धा र अपांगता भएका व्यक्तिको सुरक्षामा ध्यान दिऔं ।

तिपदको सामना गर्न तयार होऔं, क्षति हुन नदिऔं

नेपाल सरकार

विज्ञापन बोर्ड

धवल पूर्णरूपमा निर्दोष हुन् भन्न नसकिने अदालतको ठहर

- » तीन लाख रूपैयाँ धरौटी बुझाएर रिहा
- » घटनास्थलमा तोडफोड अपराधिक उपद्रव र क्षति भएको देखिने घटनास्थल मुचुल्कासमेतलाई हेर्दा यी प्रतिवादी धवलशमशेर जबरा पूर्णरूपमा निर्दोष हुन् भन्नु नसकिने अवस्था नभएको आदेशमा उल्लेख
- » राज्यविरुद्धको कसुर र संगठित अपराधमा भने कसुरदार भन्न मिल्ने नदेखिएको ठहर

जेबी योजजन

काठमाडौं- तीनकुने हिंसात्मक घटनामा राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी (राप्रपा)का महामन्त्री डा. धवलशमशेर राणालाई निर्दोष मान्न नसकिने ठहर काठमाडौं जिल्ला अदालतले गरेको छ । अपराधिक उपद्रव मुद्दामा अदालतले सोमबार यस्तो ठहर गरेको हो ।

गत १५ चैतमा काठमाडौंको तीनकुनेमा भएको हिंसात्मक घटनालाई लिएर राणाविरुद्ध अपराधिक उपद्रव मुद्दा दायर भएको थियो । उक्त मुद्दाको प्रारम्भिक सुनुवाइको क्रममा अदालतले अहिले निर्दोष मान्न नसकिने ठहर गरेको हो । यससँगै न्यायाधीश शिवप्रसाद खनालको इजलासले राणालाई तीन लाख रूपैयाँ धरौटी माग गरेको छ । राणा धरौटी रकम बुझाएर रिहा भएका छन् ।

आदेशमा भनिएको छ, 'घटनास्थलमा तोडफोड अपराधिक उपद्रव र क्षति भएको देखिने घटनास्थल मुचुल्कासमेतलाई हेर्दा यी प्रतिवादी धवलशमशेर

जबरा पूर्णरूपमा निर्दोष हुन् भन्नु नसकिने अवस्था नभएको, निज घातक रोगको उपचाररत रहेको भन्नेसमेत मिसिलबाट देखिएको हुँदा पछि ठहरेबमोजिम हुनेगरी हाललाई तीन लाख रूपैयाँ नगद धरौटी वा सो बराबरको जेठा जमानत वा बैंक ग्यारेण्टी दिएर लिई मुद्दा पुर्पक्षका लागि तारिखमा राख्नु ।'

आदेशमा राणाले एटिएफ, पिडिएफ, आरटिएफलाई अपराधिक समूह भन्न अहिले नै नमिल्ने र राणाले नै परिचालन गरेको भन्ने स्पष्ट प्रमाण नदेखिएको पनि उल्लेख छ । राणा आफैँ तोडफोड तथा अपराधिक उपद्रवमा सहभागी भएको देखिने स्पष्ट प्रमाण नदेखिए पनि उनले घटना हुँदा हामी अगाडि बढ्ने हो प्रहरीसित डराउने होइन, यो संघीयता र गणतन्त्र समाप्त पार्ने आजको दिन हो भन्ने अभिव्यक्ति स्वीकार गरेको भनिएको छ । त्यस आधारमा पनि राणा अपराधिक उपद्रव कसुरमा निर्दोष मान्न नसकिने ठहर गरेको हो ।

तर, अदालतले राज्यविरुद्धको कसुर एवं संगठित अपराधमा अहिले नै कसुरदार हुनु भनेर पूर्णरूपमा विश्वास गर्ने मनासिव आधार नदेखिएको आदेशमा भनेको छ । प्रहरीले भने राणाविरुद्ध राज्यविरुद्धको कसुरमा मुद्दा दायर गरेको छ । संगठित अपराधमा पनि राणाविरुद्ध मुद्दा दर्ता छ । दुईवटा मुद्दामा कसुरदार भएको भन्न नमिल्ने भनेको अदालतले अपराधिक उपद्रवमा भने राणालाई कसुरदार होइनन् भन्न नसकिने ठहर गरेको हो ।

राणाले यसअघि भने अदालतमा आफूले तीनवटै कसुर नगरेको जिकिर गरेका थिए । आफूलाई फसाउने नियतले सरकारले नियोजित षड्यन्त्र रचेको उनको टिप्पणी थियो । आफूलाई विनासर्त रिहाइको माग गरेका थिए ।

» क्रमशः पृष्ठ २ मा

रास्वपाको विरोध शैली

पहिले नाराबाजी, पछि पलैंटी मारेर

- » सत्तापक्षका सांसदहरू बजेटको सैद्धान्तिक पक्षमा छलफलमा जुट्दा आक्रामक नाराबाजी गरेका रास्वपाका सांसदहरू माओवादीसहित साना दल बोल्दा मौन
- » सुरुमा नाराबाजी गरेर वेल घेराउ गरेको रास्वपाले माओवादी सांसद शक्तिबहादुर बस्नेत बोल्न थालेपछि पलैंटी मारेर विरोध सुरु
- » भिजिट भिसा प्रकरणमा गृहमन्त्री रमेश लेखकको राजीनामा माग्दै एकजुट भएको प्रतिपक्षी अहिले छिन्तभिन्न

प्रतिनिधिसभा बैठकमा सोमबार वेल अगाडि भुईँमा बसेर विरोध जनाउँदै राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी (रास्वपा)का सांसदहरू । अवरोधका बाबजुद बैठकमा आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को बजेटमाथि छलफल चलेको थियो ।

तस्विरः रासस

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- प्रतिपक्षी दल राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी (रास्वपा)ले गृहमन्त्रीको राजीनामा माग्दै सदनमा आन्दोलन जारी राखेको छ । सोमबार रास्वपाले सदन सुरु हुनासाथ वेल घेराउ गरी विरोधमा उत्रिए । बजेटमाथिको सैद्धान्तिक छलफलका क्रममा सुरुमा कांग्रेसका ज्ञानेन्द्रबहादुर कार्कीले धारणा राखे ।

अर्थमन्त्री विष्णु पौडेलले सदनमा प्रस्तुत गरेको बजेटको समर्थन गर्दै कार्कीले बोलिरहँदा रास्वपा सांसदहरूले चर्को स्वरमा गृहमन्त्री रमेश लेखकको राजीनामा मागेका थिए । पूर्वअर्थमन्त्रीसमेत रहेका कार्कीले रास्वपालाई जनताको काम गर्ने दल बन्ने हो भने अहिले बजेटमाथि समीक्षा गर्ने बेला भएको भन्दै सम्झाए ।

'देशको समृद्धिको निमित्त सबै एक ठाउँमा नभएर हामीले लगाउने नारा सतही हुन्छ । देशको जिम्मेवार नागरिकको हैसियतले परिवर्तनको

सोच लिएर सदनमा उपस्थित हुनुहुन्छ भने बजेटका प्रति तपाईंको धारणा इस्टाब्लिस्ट गर्नतिर लाग्नुस्,' कार्कीले भने, 'यो बजेटले मुलुकमा आशा जगाएको छ । यसले सफल कार्यान्वयन गरेर विश्वास जगाओस् ।'

त्यसपछि एमाले नेता पदम गिरीले बजेटमाथि बोल्ने समय पाए । गिरीले बजेटमा महत्त्वपूर्ण विषयहरू समेटिएको बताउँदै गर्दा रास्वपाले आफ्नो नारा चर्को बनाउँदै गए । 'जनतामा ठूलो निराशा व्याप्त रहेको बेला छ । विदेश पलायन भएका युवालाई नेपाल फर्कने अवस्था बनाउनु छ,' गिरीले भने, 'घाटामा भएका सार्वजनिक संस्थान वृद्धि गर्ने खालका महत्त्वपूर्ण विषय बजेटमा समावेश छ ।' गिरी बोल्दै गर्दा रास्वपाका सांसदहरूको स्वर विस्तारै मसिनो हुँदै आयो ।

त्यसपछि पालो आयोग माओवादी केन्द्रका नेता शक्तिबहादुर बस्नेतको । उनी बोल्न सुरु गरेको केही समयमै रास्वपाले आफ्नो विरोधको शैली फेर्‍यो । सरकारले ३० दिनभित्र छानविन

प्रतिपक्षीको आ-आफ्नै ताल

गृहमन्त्री लेखकको राजीनामा माग्दै एकजुट भएको प्रतिपक्ष दल अहिले छिन्तभिन्न भएको छ । प्रमुख प्रतिपक्षी दल माओवादी केन्द्र दुईबुँदे सहमतिपछि अहिले सत्तापक्ष एमाले र नेपाली कांग्रेससँग लचक बसिसकेको छ । यसैकारण आइतबारबाट बजेटमाथि सैद्धान्तिक छलफल सुरु भएको हो । माओवादीसँग निकट भएको

एकीकृत समाजवादीले पनि बजेटमा छलफल लिएको छ । तर बजेटमाथि समर्थन गर्ने नसक्ने भन्दै एकीकृत समाजवादीको सांसदले विरोध जनाए । 'बजेट बनाउँदा र वितरण गर्दा नै अनियमितताको गन्ध आउँछ । बजेट दुरुपयोगको नाँगो नमुना हो यो,' ज्वालांले भने, 'मन्त्रीमुखी बजेटमा हाम्रो घोर निन्दा छ ।'

» क्रमशः पृष्ठ २ मा

समिति बनाउने उद्घोष गरेको जानकारी बस्नेतले गर्नसाथ रास्वपा सांसदहरू पलैंटी मारेर बस्न थाले । नाराबाजी बन्द भयो ।

रास्वपाले सत्तापक्षको सांसदले बोल्दा चर्को नाराबाजी गरेका थिए । 'हाम्रो आन्दोलन जारी छ,' 'मानव तस्करलाई कारवाही गर,' 'गृहमन्त्री राजीनामा दे,' 'मानव तस्करलाई संरक्षण बन्द गर'

र 'भुटो कति बोलेको, जनताले छ सुनेको' जस्ता नारा लगाएका सांसदहरू माओवादीका बस्नेत बोल्न थालेपछि भने कोही मोबाइल चलाउन व्यस्त भए भने सुमना श्रेष्ठ भने योगासनमाभै बसिन् । त्यसपछि एकीकृत समाजवादीका प्रकाश ज्वालांले बजेट जनमुखी नभएको भन्दै विरोध गरे ।

» क्रमशः पृष्ठ २ मा

सन्दर्भः वैदेशिकरोजगार

इजरायल जान तयार रहेकाहरू युद्धले रोकिए पिवाले जिम्मा नलिएसम्म श्रमिक पठाउन मिल्दैन : विभाग

मन्त्रा थापा

काठमाडौं- रोजगारीका लागि इजरायल जान तयार रहेकाहरू युद्धका कारण रोकिएका छन् । गत शुक्रवारयता सिर्जित इजरायल-इरान तनावका कारण भिसा लागेर जाने तरखरमा रहेकाहरू अन्योलमा परेका हुन् । पछिल्लोपटक गत जेठ २७ गते दीर्घकालीन स्याहार केन्द्र (केयरगिभर) मा ३५ जना सहायक कामदारको भिसा जारी भएको थियो । उनीहरूको टिकट यही जुन २१ तारिखका लागि तय भए पनि विकसित घटनाक्रमले स्थिति अन्योलपूर्ण बनेको वैदेशिक रोजगार विभागले जनाएको छ ।

टिकट तय भए पनि इजरायलको वैदेशिक रोजगार विभाग (पिवा)ले सुरक्षाको जिम्मा नलिएसम्म श्रमिक पठाउन नमिल्ने विभागका जिट्जी शाखाका निर्देशक गिरिराज ज्ञवालीले बताए । 'युद्ध साम्य भएर पिवाले जिम्मा नलिई हामीले श्रमिक पठाउन मिल्दैन । उताबाट स्थिति सुरक्षित छ, यो मितिमा पठाइदिनु भनेपछि मात्र पठाउँछौं,' ज्ञवालीले प्रभावसँग भने, 'यताको स्थितिको बारेमा कन्फर्मसन पठाउँछौं भन्ने मौखिक जानकारी प्राप्त भएको छ । कन्फर्मसन कहिले आउँछ भन्ने यकिन छैन ।' युद्ध उत्कर्षमा गएको भन्ने बुझिएकोले त्यहाँको स्थिति हेरेर दूतावाससँग छलफल भएपछि कन्फर्मसन आउनसक्ने उनले बताए ।

यदि श्रमिकहरू असुरक्षित अवस्थामा छन् भने उतावाटै नलगेने भएकाले आतिनुपर्ने अवस्था नरहेको उनको भनाइ थियो ।

परराष्ट्र मन्त्रालयका अनुसार हाल इजरायलमा पाँच हजार ५०० र इरानमा १२ जना नेपाली रहेका छन् । त्यहाँ रहेकाको अवस्थाको बारेमा आफूहरूलाई सीधा जानकारी प्राप्त नहुने ज्ञवालीले बताए । यद्यपि, इजरायलका लागि नेपालका राजदूतले दिएको अन्तर्वाताका आधारमा श्रमिकहरू भयावह स्थितिमा भने नरहेको देखिएको उनको भनाइ थियो । 'श्रमिकहरूले सुरक्षित छौं, नेपाल फर्काउन पर्दैन भन्ने प्रतिक्रिया दिएको कुरा राजदूतले भन्नुभएको थियो । अन्तर्वातालाई आधार मान्दा नेपालीहरू सुरक्षित नै रहेको बुझ्न सकिन्छ,' उनले भने ।

अघिल्लो वर्ष असार ११ गते इजरायलले श्रमिकको मागपत्र खुलाएपछि रोस्टरमा रहेका ९१९ जनामध्ये हालसम्म ५४३ जना इजरायल पुगिसकेका छन् । एक हप्ताअघि भिसा जारी भई टिकटसमेत तय भएकाहरू भने स्थिति सुरक्षित नभएसम्म रोकिएका छन् ।

गत शुक्रबार इजरायलले इरानमाथि आक्रमण गरेसँगै स्थिति तनावपूर्ण बनेको छ । इजरायलको आक्रमण विशेषगरी इरानको आणविक उत्पादन केन्द्रमाथि लक्षित गरिएको अन्तर्राष्ट्रिय सञ्चारमाध्यमले जनाएका छन् ।

» क्रमशः पृष्ठ २ मा

परराष्ट्रमन्त्री राणा-इजरायली राजदूत भेट

नेपालीको सुरक्षा र आपतकालीन सहयोगका लागि आग्रह

काठमाडौं (प्रस)- परराष्ट्रमन्त्री डा. आरजु राणा देउवाले केही दिनयतादेखि इजरायल र इरानबीच सुरु भएको युद्ध तथा पछिल्लो समय यसबाट विकसित परिस्थितिका बारेमा नेपालका लागि इजरायली राजदूत स्मूलिम एरी बाससँग जानकारी लिएका छन् ।

परराष्ट्र मन्त्रालयमा सोमबार मन्त्री डा. राणालाई राजदूत बासले इजरायल र इरानबीचको पछिल्लो द्वन्द्व तथा त्यहाँको पछिल्लो

अवस्थाका बारेमा जानकारी गराएका हुन् । त्यस अवसरमा मन्त्री राणाले त्यहाँ रहेका नेपालीको अवस्थाबारे जानकारी लिँदै उनीहरूलाई पर्न सक्ने आवश्यक सहायता र सुरक्षित अवस्थाका लागि राजदूत बासमार्फत इजरायल सरकारलाई आग्रह गरिन् । त्यस अवसरमा राजदूत बासले हाल त्यहाँस्थित नेपाली नागरिक सुरक्षित रहेका जानकारी गराए ।

» क्रमशः पृष्ठ २ मा

सम्पूर्ण एजेन्सी

तथा विज्ञापनदाताहरूमा

हार्दिक अनुरोध !

यस प्रभाव पब्लिकेसन प्रालिद्वारा प्रकाशित

प्रभाव राष्ट्रिय दैनिकमा विज्ञापन प्रकाशित गरी कारोबार

गर्दै आउनुभएका विज्ञापन एजेन्सी तथा विज्ञापनदाताहरूले

विज्ञापन प्रकाशित गरेवापत हालसम्मको बाँकी बक्यौता

रकम यही **मिति २०८२ असार १५ गतेभित्र भुक्तानी**

गरी हरहिसाब मिलान गर्नुहुन सादर अनुरोध गर्दछौं ।

साथै सम्पूर्ण विज्ञापनदाता तथा एजेन्सीहरूसँग सहकार्यका

लागि हार्दिक कृतज्ञता व्यक्त गर्दै आगामी दिनमा अभै

प्रगाढ र सुमधुर सम्बन्ध रहने अपेक्षा गर्दछौं ।

लेखा शाखा

प्रभाव पब्लिकेसन प्रा.लि.

सिफल-७, काठमाडौं, नेपाल, फोन: ९७७०-१-४३७३५७७०, ४५८४३६८, मोबाइल नं. ९७६९८१५४००
Email:Marketing2prabhav@gmail.com

Omga Restaurant Pvt. Ltd. An Karkun Group Company For Tailoring And Garment Making And Fabrics									
पूँ सल्लुकी तिथि : २०८२/०३/०२			LT. No. 3257/30				घरानी नं. ६०२३६६८		
क्र. सं.	कार्यकारी पद	गणन संख्या	नमिस्ता तयार	अन्य कार्यकारी पद	प्रतिष्ठान कार्यकारी पद	दस्तावेज कार्यकारी पद	वर्गिकीकरण कार्यकारी पद	सुवर्ण कार्यकारी पद	कार्यकारी पद
1	CLOTH CUTTER	पुरुष 3	नमिस्ता 0	कड 170	भै.रु. ७६,३८५				४८
2	TAILOR	3	0	150	६७,८८०				७

कम्पनी : Su Sushi Restaurant Co.

पूँ सल्लुकी तिथि : २०८२/०३/०२

LT. No. 3257/29

घरानी नं. ६०२३६६८

क्र. सं.	कार्यकारी पद	गणन संख्या	नमिस्ता तयार	अन्य कार्यकारी पद	प्रतिष्ठान कार्यकारी पद	दस्तावेज कार्यकारी पद	वर्गिकीकरण कार्यकारी पद	सुवर्ण कार्यकारी पद	कार्यकारी पद
1	head sushi chef	पुरुष 1	नमिस्ता 0	कड 200	भै.रु. ८८,८८०				४८
2	KITCHEN HELPER (INDOOR)	1	0	130	५६,८८०				४८
3	Steward	1	0	110	६८,८८०				४८
4	Waitress	0	2	140	६८,८८०				४८

अन्तरगत दुवै स्थान : सुशुका को कम्पनीबाट कम्पनीमा निम्ति : २०८२ असार ०५ गते (24th June 2025) मा हल्लाई ।

सुवर्ण कार्यकारी पद	अन्य कार्यकारी पद	प्रतिष्ठान कार्यकारी पद	दस्तावेज कार्यकारी पद	वर्गिकीकरण कार्यकारी पद	सुवर्ण कार्यकारी पद	कार्यकारी पद
सुवर्ण कार्यकारी पद	अन्य कार्यकारी पद	प्रतिष्ठान कार्यकारी पद	दस्तावेज कार्यकारी पद	वर्गिकीकरण कार्यकारी पद	सुवर्ण कार्यकारी पद	कार्यकारी पद

Omga International Pvt. Ltd.

Basundhara, Kathmandu, Nepal, Ph : +977-4954227, 4954337, E-mail : info@omegapvt.com, Website : www.omegapvt.com

Govt. License No. 1332/07/075

प्रभाव दैनिक

National Daily

सम्पादकीय

‘असारे विकास’को निरन्तरता

पछिल्ला वर्षहरूमा विकास र समृद्धिको नारा सबैभन्दा धेरै उजागर गर्ने नेता हुन्, केपी शर्मा ओली । ‘समृद्ध नेपाल, सुखी नेपाली’ भन्ने नारा अधिल्लोपटक प्रधानमन्त्री हुँदा उनैले उद्घोष गरेका हुन् । उनै ओली अहिले प्रधानमन्त्री छन् । शक्तिशाली प्रधानमन्त्री । शक्तिशाली यस अर्थमा कि उनीसँग संसद्मा दुईतिहाइ बहुमत छ । संसद्को सबैभन्दा ठूलो दल नेपाली कांग्रेसको साथ छ । यति शक्ति हुँदा पनि उनको विकासको नारा व्यवहारमा कमजोर देखिन्छ । यो सरकारकै तथ्यांकले पुष्टि गर्छ ।

बजेट कार्यान्वयनको सवालमा हरेक सरकार कमजोर बन्दै आएकोमा शक्तिशाली ओली सरकारले पनि यही प्रवृत्ति दोहोर्‍याएको छ । चालु आर्थिक वर्षको ११ महिना सकिँदासम्मको अवस्था निराशाजनक देखिएको हो । अफ्न विकास निर्माणतर्फको खर्च स्थिति त भन्नु दयनीय अवस्थामै देखिन्छ । सरकारी आय/व्ययको हिसाबकिताब राख्ने निकाय महालेखा नियन्त्रकको कार्यालयको तथ्यांक अनुसार जेट मसान्तसम्मको पुँजीगत खर्च ४० प्रतिशतमा सीमित छ । यसले विगतमा जस्तै आर्थिक वर्षको अन्तिम महिना असारमै अत्यधिक बजेट खर्च हुने प्रवृत्तिले निरन्तरता पाउने देखाएको छ । महालेखापरीक्षकको कार्यालयले हरेक वर्ष असारमा अधिक खर्च हुने प्रवृत्ति रोक्न भन्दै दिँदै आएको सुभाब ओली सरकारले पनि पालना गरेको देखिएन ।

यसरी अन्तिम समयमा आएर खर्च गर्ने ‘असारे विकास’का कारण सरकारको आलोचना हुँदै आएको छ । तर, सरकारले त्यसको पर्वाह गरेको छैन । बजेट प्रस्तुत गर्दा हरेक अर्थमन्त्रीले खर्चमा सुधार गर्ने उद्घोष गर्छन् । तर, लक्ष्यअनुसार बजेट न खर्च गर्छ, न त राजस्व संकलन । र, मध्यावधि समीक्षामार्फत बजेटमा राखिएको राजस्व संकलन र खर्चको अनुमान संशोधन गरिन्छ । फेरि, नयाँ बजेट ल्याउँदा त्यसलाई बेवास्ता गरिन्छ । कार्यान्वयन नै नहुने महत्त्वाकांक्षी योजना समेटेर बजेटको आकार ठूलो बनाइन्छ । यसले मुलुकको बजेट प्रणालीमाथि प्रश्न उठ्ने स्थिति बनाउनुका साथै सरकारप्रतिको जनविश्वाससमेत घटाउँदै लगेको छ ।

विकास आयोजनामा लगाइने पुँजीगत शीर्षकको खर्च कमजोर हुँदा चालु खर्च र सरकारी ऋणको साँवा-ब्‍याज भुक्तानीमा हुने वित्तीय व्यवस्थातर्फको खर्च भने लक्ष्यउन्मुख देखिन्छ । जेट मसान्तसम्म चालु खर्चतर्फ ७४.६८ प्रतिशत र वित्तीय व्यवस्था शीर्षकतर्फ ७८.४१ प्रतिशत प्रगति देखिन्छ । यहाँ मुख्य समस्या विकास खर्चमै छ । अन्तिम समयमा आएर अधिक खर्च गर्दा अनियमितता हुने तथा कामको गुणस्तरसमेत कमजोर हुने विज्ञहरूको भनाइ छ । यस्तो प्रवृत्ति रोक्न यो वर्ष ओली सरकार अक्षम बनेको छ । आगामी वर्ष यसलाई ‘ब्रेक’ गर्नेतर्फ अग्रसर बन्नोस् ।

अम सरोकार

वैदेशिक रोजगारीमा रहँदा अपनाउनुपर्ने स्वास्थ्य सुरक्षाका उपायहरू

- सामान्यतया काम गर्ने समय आठ घण्टा अनिवार्य हो तर काम (ओभरटाइम) पाइयो भन्दैमा १२ घण्टाभन्दा बढी काम गर्दा शरीरलाई चाहिने आराम कम हुने भएकोले स्वास्थ्यमा असर पर्न जान्छ ।
- कोठामा बस्दा वा सुत्दा एसी सही किसिमबाट प्रयोग गर्नुपर्छ ।
- त्यसैले दैनिक १२ घण्टा काम गर्ने हो भने आठ घण्टा अनिवार्यरूपमा आराम गर्नुपर्दछ ।
- दैनिक काम गरेको समय र आरामको समय मिलाई सोहीवमोजिम पोषिलो खाना खानुपर्दछ ।
- स्वदेश र विदेशको वातावरण फरक पर्ने हुँदा पर्याप्त मात्रामा पानी पिउने गर्नुपर्दछ ।
- वाहिरी वातावरणमा घुम्न जाँदा वा हिँड्दा मास्क, चस्मा आदिको प्रयोग गर्नुपर्दछ ।
- जाडो र गर्मीको वातावरण हेरी कार्यस्थलमा वा स्थानमा उपयुक्त तवरले प्रयोग गर्नुपर्दछ ।
- धूमपान तथा मादकपदार्थको प्रयोगले स्वास्थ्यमा तुरुन्तै असर गर्ने भएकोले यसको प्रयोग गर्नु भनेको स्वास्थ्य खतरामा पार्नु हो । त्यसैले मादकपदार्थको प्रयोगबाट टाढै रहनुपर्दछ ।
- कामको प्रकृतिअनुसार तोकिएका सुरक्षाका सामानहरू प्रयोग गर्नुपर्दछ । जस्तो: चस्मा, पञ्जा, रोप, वुट, ड्रेस, हेल्मेट, हार्नेस आदि । सुरक्षा कवच प्रयोग गर्न लापरवाही गरे दुर्घटना हुनसक्छ, स्वास्थ्यमा असर पर्छ ।

महिला कामदारले ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू

- प्रायः घरमा सिसी क्यामरा जडान गरिएको हुन्छ । त्यसबाट सबै कुरा निरीक्षण गरिरहेका हुन्छन् । त्यसैले सावधानी अपनाउनुपर्दछ ।
- घरमुली वा रोजगारदातासँग बढी कुराकानी गर्दा कतिपय ठाउँमा राम्रो मानिंदैन ।
- नचिनेको महिला वा पुरुषको साथ लागेर नचिनेको/नजानेको ठाउँमा जानु हुँदैन ।
- पुरुष रोजगारदातामात्र घरमा भएका बेला विशेष सावधानी अपनाउनुपर्दछ ।
- कुनै समस्यामा परिहाले कसलाई सम्पर्क गर्ने भन्ने पूर्वतयारी अवस्थामा रहनुपर्दछ । त्यस्तो अवस्थामा गोप्य तरिकाले सम्बन्धित निकाय, संस्था वा व्यक्तिलाई सहयोगको याचना गर्नुपर्दछ ।
- पहिलोपटक वैदेशिक रोजगारीमा गएका महिला कामदारले विशेष सावधानी अपनाउनुपर्दछ । त्यहाँको वातावरणमा धुलमिल हुन केही समय लाग्ने हुँदा आफूलाई आफैँले स्वनियन्त्रणमा राखी काम गर्नुपर्दछ ।

■ गोविन्द मरासिनी

‘संसारको विकास र समृद्धिको नारा सबैभन्दा धेरै उजागर गर्ने नेता हुन्, केपी शर्मा ओली । ‘समृद्ध नेपाल, सुखी नेपाली’ भन्ने नारा अधिल्लोपटक प्रधानमन्त्री हुँदा उनैले उद्घोष गरेका हुन् । उनै ओली अहिले प्रधानमन्त्री छन् । शक्तिशाली प्रधानमन्त्री । शक्तिशाली यस अर्थमा कि उनीसँग संसद्मा दुईतिहाइ बहुमत छ । संसद्को सबैभन्दा ठूलो दल नेपाली कांग्रेसको साथ छ । यति शक्ति हुँदा पनि उनको विकासको नारा व्यवहारमा कमजोर देखिन्छ । यो सरकारकै तथ्यांकले पुष्टि गर्छ ।

बजेट कार्यान्वयनको सवालमा हरेक सरकार कमजोर बन्दै आएकोमा शक्तिशाली ओली सरकारले पनि यही प्रवृत्ति दोहोर्‍याएको छ । चालु आर्थिक वर्षको ११ महिना सकिँदासम्मको अवस्था निराशाजनक देखिएको हो । अफ्न विकास निर्माणतर्फको खर्च स्थिति त भन्नु दयनीय अवस्थामै देखिन्छ । सरकारी आय/व्ययको हिसाबकिताब राख्ने निकाय महालेखा नियन्त्रकको कार्यालयको तथ्यांक अनुसार जेट मसान्तसम्मको पुँजीगत खर्च ४० प्रतिशतमा सीमित छ । यसले विगतमा जस्तै आर्थिक वर्षको अन्तिम महिना असारमै अत्यधिक बजेट खर्च हुने प्रवृत्तिले निरन्तरता पाउने देखाएको छ । महालेखापरीक्षकको कार्यालयले हरेक वर्ष असारमा अधिक खर्च हुने प्रवृत्ति रोक्न भन्दै दिँदै आएको सुभाब ओली सरकारले पनि पालना गरेको देखिएन ।

यसरी अन्तिम समयमा आएर खर्च गर्ने ‘असारे विकास’का कारण सरकारको आलोचना हुँदै आएको छ । तर, सरकारले त्यसको पर्वाह गरेको छैन । बजेट प्रस्तुत गर्दा हरेक अर्थमन्त्रीले खर्चमा सुधार गर्ने उद्घोष गर्छन् । तर, लक्ष्यअनुसार बजेट न खर्च गर्छ, न त राजस्व संकलन । र, मध्यावधि समीक्षामार्फत बजेटमा राखिएको राजस्व संकलन र खर्चको अनुमान संशोधन गरिन्छ । फेरि, नयाँ बजेट ल्याउँदा त्यसलाई बेवास्ता गरिन्छ । कार्यान्वयन नै नहुने महत्त्वाकांक्षी योजना समेटेर बजेटको आकार ठूलो बनाइन्छ । यसले मुलुकको बजेट प्रणालीमाथि प्रश्न उठ्ने स्थिति बनाउनुका साथै सरकारप्रतिको जनविश्वाससमेत घटाउँदै लगेको छ ।

विकास आयोजनामा लगाइने पुँजीगत शीर्षकको खर्च कमजोर हुँदा चालु खर्च र सरकारी ऋणको साँवा-ब्‍याज भुक्तानीमा हुने वित्तीय व्यवस्थातर्फको खर्च भने लक्ष्यउन्मुख देखिन्छ । जेट मसान्तसम्म चालु खर्चतर्फ ७४.६८ प्रतिशत र वित्तीय व्यवस्था शीर्षकतर्फ ७८.४१ प्रतिशत प्रगति देखिन्छ । यहाँ मुख्य समस्या विकास खर्चमै छ । अन्तिम समयमा आएर अधिक खर्च गर्दा अनियमितता हुने तथा कामको गुणस्तरसमेत कमजोर हुने विज्ञहरूको भनाइ छ । यस्तो प्रवृत्ति रोक्न यो वर्ष ओली सरकार अक्षम बनेको छ । आगामी वर्ष यसलाई ‘ब्रेक’ गर्नेतर्फ अग्रसर बन्नोस् ।

सरकारले आगामी आर्थिक वर्ष २०८२/८३

का लागि सार्वजनिक गरेको बजेटमा युवा तथा खेलकुद मन्त्रालयका लागि दोब्बर बनाएको विषयले सञ्चारमाध्यम र सामाजिक सञ्जालमा खुबै चर्चा भएको छ । चालु आव २०८१/८२ मा तीन अर्ब ५० करोड रूपैयाँ विनियोजन गरिएकामा आगामी आवका लागि उक्त बजेट बढाएर छ अर्ब आठ करोड रूपैयाँ विनियोजन गरिएको छ । यसरी बजेट बढाएर बजेट विनियोजन गर्दासमेत कूल बजेटको जम्मा ०.३१ प्रतिशतमात्र हुन आउँछ । सामान्यतया: यसरी विनियोजित बजेटको ८५ प्रतिशत खेलकुद क्षेत्रका लागि हो भने युवामा १५ प्रतिशतमात्र खर्च हुने गर्दछ । १५ प्रतिशत युवामा खर्च हुने बजेटको थोरै रकममात्र युवाका गतिविधिमा खर्च हुन्छ ।

नेपालको जनगणनाको २०७८ को तथ्यांकअनुसार नेपालमा १६ देखि ४० वर्ष उमेर समूहका युवाको जनसंख्या ४२.५६ प्रतिशत छ । युवाका लागि कार्यक्रमहरू ल्याउनुपर्ने मन्त्रालय खेलकुद मन्त्रालयसँग जोडिएर रहेकाले मन्त्रालयको प्राथमिकतामा युवाभन्दा खेलकुद नै बढी पर्ने गरेको देखिन्छ । भण्डे नेपालको जनसंख्याको आधाको हाराहारी रहेका युवा पिँढीका लागि एकदमै न्यून बजेट विनियोजन गर्ने गरिन्छ ।

चालु आवको १० महिनामा मात्र करिब सात लाख नेपाली युवायुवती रोजगारीका लागि विदेशिएको तथ्यांक छ । स्वदेशमै रोजगारीको सुनिश्चित नहुँदा यसरी विदेशिनुपर्ने युवाहरूको वाध्यता भएको छ । हुन त युवालाई देशमै रोकनका लागि राज्यले पनि प्रयास भने गरिरहेकै हुन्छ । वैदेशिक रोजगार विभागको पछिल्लो १० महिनाको तथ्यांकअनुसार (साउनदेखि वैशाख मसान्तसम्म) छ लाख ८५ हजार ९२४ जना वैदेशिक रोजगारीमा गएका छन् । त्यसमा महिला ७७ हजार ८५ र पुरुष छ लाख आठ हजार ८३९ जना रहेका छन् । गत आव २०८०/८१ मा सात लाख ४१ हजार ३०२ जना नेपाली वैदेशिक रोजगारीमा गएका थिए । चालु आवको वैशाखसम्मको तथ्यांकले अघिल्लो आवभन्दा यस वर्ष धेरै नेपाली वैदेशिक रोजगारीमा जानुपर्ने वाध्यता देखाएको छ । विभागको यो तथ्यांकमा मौसमी कामका लागि जाने, अवैध बाटो हुँदै तेस्रो मुलुक पुग्ने र रोजगारका लागि भारत जानेको संख्या समावेश गरिएको छैन ।

देशमा राम्रो अवसर नहुँदा निराश भएका युवा विदेशिनुपर्ने आमयुवाको मात्र नभई समग्र नेपालीकै निर्यात बनिसकेको छ । यसरी युवा विदेशिनुको मूल कारण नै बेरोजगारी हो । कृषिप्रधान मुलुक भनेर चिनिएको हाम्रो देश नेपालमा दैनिक उपभोग्य वस्तुहरू तेस्रो मुलुकबाट आयात हुने गरेको छ । खेतीयोग्य जमिन बाँभो राखेर युवा खाडी पस्नुपर्ने बाध्यताले समग्र देशको व्यवस्थालाई नै गिज्याइरहेको छ । देशको बल, वृद्धि र बर्कत पलायन हुनुले देशको आर्थिक विकासमा दीर्घकालीन नकारात्मक प्रभाव पर्ने निश्चित छ । सरकारले हरेक वर्ष सार्वजनिक गर्ने बजेटमा युवाको समस्यालाई सही ढंगबाट सम्बोधन गर्न चुकेका कारण युवा पलायनको

अवस्था बर्सेनि बढ्दै गएको छ । आव २०८२/८३ को बजेट वक्तव्यको उद्देश्य र प्राथमिकतामा उच्चमशीलता, रोजगारी, उत्पादन तथा उत्पादकत्वमा वृद्धि, रोजगारीको सिर्जना, आधुनिक प्रविधिको प्रयोग बढाउने उल्लेख गरिएको छ । ती उद्देश्यहरू प्राप्त गर्नका लागि गरिने ठोस कार्यक्रमहरू भने आउन सकेको छैन ।

नेपाली युवाहरू विदेशिने अर्को मूल कारण देशमा गुणस्तरीय शिक्षाको व्यवस्था नहुनु हो । हाम्रो देशमा प्रदान गरिने शिक्षा विश्ववजारमा निकै कमजोर रहेको पाइन्छ । यसका कारण विश्ववजारमा प्रतिस्पर्धा गर्ने हाम्रा युवालाई यहाँ प्रदान गरिने शिक्षा र दक्षता विश्ववजारमा प्रतिस्पर्धा गर्न सक्नेगरी परिमार्जन गराउनु अपरिहार्य देखिन्छ । यसलाई सम्बोधन गर्ने उद्देश्यले उच्च शिक्षालाई अनुसन्धान लक्षित बनाइने र अध्ययनका लागि मुलुकबाहिर जाने प्रवृत्तिमा कमी ल्याउन र रोजगार बजारअनुसारको जनशक्ति विकास गर्न जोड दिने उल्लेख गरिएको छ । यसलाई सरकारले कार्यान्वयनमा ल्याउन सकेमा भने केही हदसम्म भए पनि नेपालको दक्ष युवा जनशक्तिलाई नेपालमै उपयोग गर्न सकिने छ ।

युवालाई परिवार, राज्यप्रतिको दायित्व बोध गराउने, नवीनतम् प्रविधि र डिजिटल अर्थतन्त्रको पहुँच र अभ्यास गर्न उत्प्रेरणा जगाउने कार्यमा युवालाई समावेश गर्नुपर्छ । अहिलेको युग सूचना प्रविधिको हो । त्यसैले युवालाई सूचना प्रविधिसँग जोड्न ‘युवा र सूचना प्रविधि’ तालिम सञ्चालन गर्न सकिन्छ । यसले नेपाली युवालाई विश्वमा जोड्न सकिन्छ । नेपालमा कस्तो खालको प्राविधिक ज्ञान तथा सीपको आवश्यकता परेको छ, त्यसका आधारमा तालिमलाई लक्षित गर्नुपर्छ । यसतर्फ पनि बजेटको प्राथमिकता कम देखिएको आभास हुन्छ । उच्चमशीलतामैत्री शिक्षालाई प्रोत्साहन गर्न विद्यार्थीलाई हप्ताको २० घण्टा कामको न्यूनतम् ज्यालासहित ‘कमाउँदै पढ्दै’ कार्यक्रम सञ्चालन गरिने विषयले युवा विद्यार्थीलाई सम्बोधन गरेको भएता पनि उच्च शिक्षाको अध्ययनपश्चात्समेत हजारौं युवा बेरोजगार बस्नुपरेको अवस्थामा यसलाई कसरी कार्यान्वयनमा ल्याउन सकिएला भनेर अहिले नै सोच बनाउन आवश्यक छ ।

बजेटमा समावेश भएको संस्थागत सामाजिक उत्तरदायित्वको दायरा विस्तार गरी विद्यालय शिक्षाको नतिजा र गुणस्तरको सुधार गरिने नेपालको शिक्षा प्रणालीमा सुधारको अपेक्षा गर्न सकिन्छ । तर, स्नातक तह उत्तीर्ण विद्यार्थीलाई स्वयंसेवक शिक्षकको भूमिकामा परिचालन गर्ने नीति भने त्यति प्रभावकारी र व्यावहारिक देखिन्न । किनकि एक त आजको युवा जमात स्वयंसेवकको रूपमा काम गर्न रुचि देखाउँदैनन् भने ठूलो युवा जमात स्नातक तहपछि स्नातकोत्तर अध्ययनका लागि विदेश जाने गरेको पाइन्छ ।

यस वर्षको बजेटमा युवा जनशक्तिलाई आत्मानुशासन र सेवा भावका साथ राष्ट्र निर्माणमा परिचालित हुन अभिप्रेरित गर्ने, मुलुकको आर्थिक सामाजिक विकास र सेवा प्रवाहमा युवाको योगदान वृद्धि गरिने विषयसमेत समावेश गरिएको

छ । यसले युवालाई देशप्रतिको भावनालाई ओतप्रोत बनाउन सहयोग हुने विश्वास लिइन्छ । यस्तै, राष्ट्रिय युवा परिषद्को समन्वयमा १६ वर्षमाथिका युवालाई निश्चित मापदण्डका आधारमा राष्ट्रिय स्वयंसेवक परिचयपत्र प्रदान गरिने बजेट वक्तव्यमा उल्लेख गरिएको छ । साथै, उनीहरूलाई तालिम तथा प्रशिक्षणबाट योग्य बनाई शिक्षा, स्वास्थ्य, सामाजिक जागरण, वातावरण संरक्षण, विपद्मा उद्धार, राहत र पुनर्स्थापनाका लागि परिचालन गरिने भनिएको छ । युवा जनशक्तिलाई राष्ट्र निर्माणमा परिचालन हुन अभिप्रेरित गर्ने र प्रशिक्षण गराई शिक्षा, स्वास्थ्य, सामाजिक जागरण, वातावरण संरक्षण, विपद्मा उद्धार, राहत र पुनर्स्थापनाका लागि परिचालन गर्नुलाई सकारात्मक मान्न सकिए पनि युवालाई स्वयंसेवक परिचयपत्र वितरण गरेरमात्र स्वदेशमै रोकन सकिएला त ? अर्को प्रश्न उब्जिएको छ । राष्ट्रिय युवा परिषद्को भूमिका र औचित्यमाथि समय-समयमा विभिन्न प्रश्नहरू उठिरहेका समयमा युवा परिषद्लाई खालि स्वयंसेवक परिचयपत्र प्रदान गर्नका लागि मात्र भन्दा पनि युवालाई अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा दक्ष, सक्षम, नेतृत्वदायी र रोजगारोन्मुख बनाउनुप्रति केन्द्रित बनाउनुपर्ने आजको आवश्यकता देखिन्छ ।

यस्तै शिक्षित युवालाई उच्चमशील र स्वरोजगार बनाउन शैक्षिक योग्यता, व्यवसाय दर्ता, सीप परीक्षणको प्रमाणपत्र र परियोजना प्रस्तावको आधारमा विनाधितो दुई लाख रूपैयाँदेखि २० लाख रूपैयाँसम्म तीन प्रतिशत ब्याजदरमा सहूलियतपूर्ण कर्जा उपलब्ध गराइनेलगायतका घोषणा गरिएको छ । यसले भने रकम अभावका कारण व्यापार, व्यवसाय गर्न नपाएका युवाहरूलाई राहत हुने देखिन्छ । तर, यसका लागि बन्ने मापदण्डले सबै शिक्षित युवालाई समेट्न सक्नुपर्दछ ।

युवा लक्षित ‘स्टार्टअप’ कर्जाका लागि चालु आव २०८१/८२ मा एक अर्ब रूपैयाँ विनियोजन गरिएकामा यो वर्ष उक्त बजेटमा २७ करोड रूपैयाँले घटाएर ७३ करोड रूपैयाँमात्र विनियोजन गरिएको छ । यसरी २७ करोड रूपैयाँ बजेट घट्दा स्टार्टअप र नवप्रवर्तनमा काम गर्न चाहनेलाई निराश बनाउने अवस्था आउने देखिन्छ । बजेट कटौती गर्दा पनि ‘जेन-जी’ पुस्तालाई उच्चमशीलता र व्यावसायिक बनाउन सरकार, विश्वविद्यालय, निजी क्षेत्रसँगको सहकार्यमा ‘इन्क्यूबेशन सेन्टर’ सञ्चालन गर्ने र नवप्रवर्तनमा आधारित स्टार्टअपलाई प्राथमिकता दिइने घोषणाले ‘जेन-जी’ पुस्तालाई बजेटले केही हदसम्म भए पनि समेट्न खोजेको देखिन्छ । ‘इन्क्यूबेशन सेन्टर’ सञ्चालनलाई प्राथमिकता दिई कमजोर ‘स्टार्टअप’लाई सहयोग गर्ने विषय कार्यान्वयनमा आएमा नेपालमा ‘स्टार्टअप’ प्रवर्द्धनमा ठूलै फड्को मार्न सकिने सम्भावना देखिन्छ । छोटो समयमै हुने सरकार परिवर्तन, राजनीतिक अस्थिरता र दाउपेच, चरम भ्रष्टाचार, आफन्तवाद, कमिसनतन्त्रलगायतका समस्याका कारण बजेटमा समावेश भएका युवाका थोरै मुद्दासमेत ओभरलेमा पर्ने गरेका छन् । *रासस*

चौथो अंग ‘अंग’ ?

‘हातका मैला सुनका थैला के गर्नु धनले, साग र सिस्नु खाएको वेश आनन्दी मनले ।’

१२ भाइको कथाले नपुगेपछि अहिले ३३ भाइ सत्ययुगका राम बन्न खोजेका छन् । त्यही ३३ ले हुने भए अर्जुनलाई कृष्णको साथ किन चाहिन्थ्यो र ? चौथो अंग भन्दै अंग न भंग बनेपछि कसले विश्वास गर्छन् र ?

सीधा कुरा भन्दै न्याय दिन्छु भन्ने कुरा नमिल्दका रविका १२ भाइ थपिँदै गएर ३३ बनिसकेका छन् । घोडाको टापजस्तै एकोहोरो फलाक्ने, आफ्नो विचार मिल्दैन भने भित्तामा पुर्‍याउने खोज्ने ३३ भाइबाट सत्य कुरा, न्यायका कुरा त ‘...टाउको दुखेको औपधि नाइटामा लाई’ भनेर जस्तै हो ।

नारद हुँ भन्दैमा देवगण र राक्षश गणलाई उचाल्नेबाट नागरिकले के पाउँछन् र ? नाम लिने बेला चौथो अंग ! काम गर्ने बेला चुन्थ्यो अंग । कसैका ‘वा’ ले भनेको सही, सकेका ‘दाइ’ ले भनेको ! अनि जसले भोग्यो, देख्यो, महसुस गर्नेले भनेकोचाहिँ कहिले हुने सही ? त्यही १२ भाइ हुँदै बनेका ३३ दाइले भनेको सही !

कमरेडहरू कमाउरेडमा परिवर्तन बनिसके ! समाजवाद सामन्तवादमा पिल्कसक्यो । चौथो अंग भनिएकाहरू चुत्थ्यो अंगमा रूपान्तरित भइसके । पत्रकारिता, पत्राकारितामा रमाइसक्यो । भूठ, छलछाम ‘फेकपछिको भेट’ मा चिस्यो अंगऽ अंग भइसक्यो !

दूतावासको इशारामा कलम र बमऽमाइहरू परिचालन भइसके । राष्ट्र अंग पनि भंग भइसके भने, चौथो अंग भंग हुन कुन ठूलो कुरा भयो र ?

अब सत्य युगका ‘रामदाइ’ खोज्दै भरतहरू ३३ भाइ भागेदारसहित जंगलको वीचमा अंगुरको रसमा नतमस्तक भइसके । ३३ भाइबाट नै

अंगऽभंग भइसकेका चौथो अंग खोज्नु भनेको बागमतीमा बगाएको सुनको लड्डु विष्णुमतीमा गाएर खोज्नुजस्तै हो !

सत्ताको भकारीमा भान्सामा नै पुगेर डुब्ल्की मार्ने अनि जय गणेश भन्दै भजनकीर्तनमा रमाउनेहरूका लागि यही अंगऽभंग भएकै चौथो अंग चाहिएको हो नि ! दाइलाई पनि त्यही चाहिएको, भाउजुले पनि त्यही खोजेको ! कमरेडलाई पनि भजनकीर्तन मनपर्ने, कमाउरेडलाई पनि त्यही स्वाद ‘चट्नी’ जस्तै स्वादिलो हुने ।

अंग न भंग बनिसकेको चौथो अंगलाई दक्षिण-उत्तर दुवैबाट तानातान । माने नमाने । पूर्वियादेखि पश्चिमाहरूसम्मको परिचालित अंग । कहिले फ्रि लिब्बतका नाममा त्वं शरणम् गर्ने यही अंग । कहिले एमसिसीको पक्षमा वकालत गर्ने पनि यही अंग ।

स्वतन्त्रताको नाममा भोले र टोलेमात्र कहाँ हो र ? फूटबलजस्तै कहिले कसले ‘किक्’ हान्ने कहिले कसको ‘किक्’ खाने ! अफ्रिकादेखि चीनसम्म, रस्सादेखि खास्सासम्मले पनि अंग र भंग बनाएको कसरी हुन्छ चौथो अंग !

देशको सूचना वेबज साजुसीसम्म गर्न भ्याउने । स्वतन्त्रताका नाममा मनपरि गर्ने कस्तो अनौठो अंग ! वाले चलाए पनि हुने, छोरोले डढेलो लगाए पनि हुने ! भाउजुले जोताए पनि हुने, दाइले ठटाए पनि हुने ! सामन्तवादसँग पनि जोडिने, ठैकमवादमा पनि मिसिने । दासत्व स्वीकार गर्दिन भन्दै उनकै पाउमा लम्पसार परेर जनता कुरा छिपाउने यो हो नि त चौथो अंगऽभंग । जय होस् १२ भाइ र ३३ दाइको ! बाउको पेवा, श्रीमतीको दाइजोजस्तै ठान्ने नाइकेहरूको ! जय होस् नारदमुनिको स्वतन्त्रताको !

भगवान् विष्णुलाई नारदले नारायण नारायण भन्दै अलमल्याएका थिए अरे । उनले विष्णुको पुकार गर्दै गरेनन् । विष्णुलाई भेटनासाथ आफ्नै लय र भाकामा नारायण नारायणवाहेक अरु केही पनि भन्न सकेनन् । उसबेलाका सम्वाददाता थिए, नारद । एक ठाउँको खबर अर्को ठाउँमा पुर्‍याउँथे । कतै राम्रै काम गराउँथे, कतै भ्रगडा गराउन उकास्ने काम पनि नगरेको भने होइन । देवता हुन् कि राक्षस, सबैकहाँ पुग्थे अनि भन्थे- नारायण ऽऽ नारायण, कुरा त मैले यस्तो पो सुनेँ प्रभु ! नारदले के कुरा सुने । भन्नेले के भन्यो ! यस्तै यस्तै हो नि । अहिले कलियुगका नारदहरूको पनि हर्कत उही नै छ । कलियुगमा त भन्नु सत्य बोल्नेलाई डाँडा कटाउन सक्छन् । नारदको पालामा विचार र वादमा सन्देश प्रवाह हुँदैनथ्यो । अहिले मानव जातिको पालामा विचार र वादमा सन्देश प्रवाह हुन्छ ।

हामी त गणऽतन्त्रका अनुयायी । राजनीतिक दलको भागवण्डामा परे भने राम्रै कुरा हुन्छ, परेन भने हाती आयो हाती आयो फुस्स !

अफ्रिकामा के भयो कसैलाई थाहा छैन ? के रोग लाग्यो कि के वात लाग्यो, कसैसँग प्रमाण पनि छैन । भक्तपुरमा जन्मिएर काठमाडौँमा चुच्चेपाटीमा हुर्किएको । कालबेला अनुसार नयाँ स्वतन्त्र पार्टी जन्माएर ब्रोइलर कुखुराजस्तै हुर्कायो । कलियुगको नारदी पेसामा टिकेन कि विकेन उनै जानुन् । अरुजस्तै कमाइधमाइ गर्न

केटो अफ्रिका पुग्यो । केही सीप लाग्यो लागेन फर्किँएर उही पुरानै ठीक भन्दै कलियुगको नारद नै रमाइयो अनि कमायो ।

सीधा कुरा गत्यो कि नानाभांतीका कुरा गत्यो जनतासँग । कि बोल्नेलाई थाहा होला कि पोल्नेलाई थाहा होला ! नारदजी नै भगवान् विष्णु बन्न खोजेपछि विष्णु पनि त रिसाउँदा होलान् नि । महेश्वरले सम्हारकर्ताका रूपमा जिम्मेवारी सम्हाल्न सकेनन् भने सक्नीहरूले दुर्योधनलाई पक्कै पनि उचाल्ने पछर्ने गरिहाल्छन् । नेपालीमा एउटा उखान पनि छ क्यार ? ‘खहरे बढे गड्गडाउँछ, छोटो बढे हड्बडाउँछ’ ।

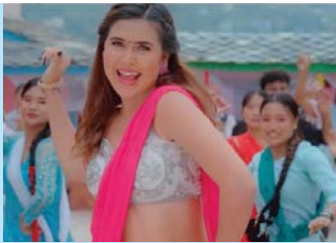
जो जसको जीवनमा लागू भएको छ उसैले मऽम भन्नुवाहेक अरुलाई के चोर औला ठड्याउनु र ? सत्य र निष्ठामा उभिएका राम भगवान्लाई त जंगलको बास हुनुपरेको थियो भने अहिले कलियुगका मानव त लोभी पापीवाहेक पाउन नै मुस्किल पर्छ !

‘सुखमा राम राम, बगलीमा छुर्ग’ गर्ने नै कलियुगमा शक्तिशाली कहलिन्छन् । पाप अर्को जुनीमा भन्थे नि होइन, यही जुनीमा अहिले नै देखिन्छ । जस्तो कर्म गत्यो उस्तै फल पाइन्छ । ‘रातोघर’ त बहाना मात्र हो । दूधले नुहाएका त्यहाँ पनि कहाँ छन् ! मान्छे नै त हुन् ! विचार बदल्न सक्छन् ।

देश बनाउँछु, जनतालाई सुखी बनाउँछु भन्नेहरूले पाप कर्म गर्नाले जनजनले दुःख पाएका छन् । लक्ष्मीप्रसाद देवकोटाले त्यसै कहाँ लेखेका हुन् र !,

'खै त मायाले कुरा बुभ्केको'मा सुधीर र बिनाको रोमान्स
गायिका शर्मिला वर्देवा र गायक प्रमोद शर्माको स्वर रहेको गीत 'खै त मायाले कुरा बुभ्केको'को भिडियो सार्वजनिक भएको छ । गीतमा दिनेश राज पुरीको शब्द तथा राजेन्द्र बजगाईंको संगीत छ । बजगाईंकै संगीत संयोजन रहेको गीतको भिडियो सियोन श्रेष्ठले निर्देशन तथा कोरियोग्राफी गरेका हुन् । भिडियोमा सुधीर श्रेष्ठ, बिना राउत र श्रीस्वस्थानी तामाङको अभिनय देख्न सकिन्छ । भिडियोमा करन चौसिरको छायांकन र शिलन लम्सालको सम्पादन छ ।

मंगलबार, ०३ असार, २०८२ (Tuesday, June 17, 2025)

पाँचौँ आदिवासी जनजाति चलचित्र महोत्सव काठमाडौँमा

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- 'पाँचौँ आदिवासी जनजाति चलचित्र महोत्सव २०८२' असार ६ देखि ८ गतेसम्म आयोजना हुने भएको छ । सोमबार पत्रकार सम्मेलन गरेर महोत्सवबारे

जानकारी दिइएको हो ।

महोत्सवमा आदिवासी जनजाति चलचित्रलाई प्रोत्साहन तथा पुरस्कृत गरिने छ । महोत्सवमा १९ आदिवासी चलचित्र समेत प्रदर्शन हुनेछ । जसमा नेपाली १६, नर्वेका ३ र ताइवानक १ फिल्म रहेका छन् ।

जसमा सागर केरुङ निर्देशित लिम्बु भाषाको 'चे', नवीनबाबु गुरुङ निर्देशित गुरुङ भाषाको नाचुने, ओम चरण अमात्य निर्देशित नेवार भाषाको 'सिकिङ सिमिलाइजेसन अफ काठमाण्डू भ्याली', लुज सिंह निर्देशित नेवार भाषाको 'साकिप्य', राजबहादुर गुरुङ निर्देशित

गुरुङ भाषाको 'मि-थो', मेकबहादुर पुन निर्देशित मगर भाषाको 'ट्याङचलाक', विश्वास मगर निर्देशित मगर भाषाको 'खिल' छन् ।

त्यस्तै कमल एक्बै मगर निर्देशित 'मगर चिनारी', सन्धु थोकर निर्देशित तामाङ भाषाको 'श्रमा पिन्वा', विनायक तामाङ निर्देशित तामाङ भाषाको 'प्याल्पो राजा', रेणु चौधरी निर्देशित थारु भाषाको फिल्म 'जितिया के सनेस', दीपनारायण राजवंशी निर्देशित राजवंशी भाषाको 'गाँ घर', रत्ना गुरुङ निर्देशित गुरुङ भाषाको 'सैर्व ट', जनक गुरुङ निर्देशित गुरुङ भाषाको 'ज्यूनी', हिलारी बन्धु भुजेल निर्देशित भुजेल भाषाको 'चो वो ल्याम योंगहो सम्मुख कर्म' चलचित्र देखाइनेछ ।

महोत्सवमा उत्कृष्ट चलचित्र, निर्देशक, पटकथा,छायाङ्गनकार, लघु चलचित्र, वृत्तचित्र, पब्लिक च्याइस र जुरी प्रोत्साहन गरेर ८ विधामा फिल्मलाई पुरस्कृत गरिनेछ । महोत्सवमा आदिवासी जनजाति उत्थान राष्ट्रिय प्रतिष्ठानका ४ डकुमेन्ट्री समेत प्रदर्शन गरिने आयोजकले जनाएको छ । आदिवासी जनजाति चलचित्र महासङ्घको आयोजनामा महोत्सव सञ्चालन हुने छ ।

श्याम र दिव्या बने 'मिस्टर र मिस एसइई सुपर मोडल

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- 'मिस्टर र मिस एसइई सुपर मोडल २०२५' को उपाधि मिस्टरतर्फ श्याम भ्मा र मिसतर्फ दिव्या थापाले जितेका छन् । एभरेस्ट इभेन्ट्सको आयोजना र एन प्लस प्रोफेसनलको प्रस्तुतिमा आयोजित प्रतियोगिताको यो चौथो संस्करण हो ।

शीर्ष विजेता दुवैले जनही १ लाख रूपैयाँ, स्मार्ट फोन र अन्तर्राष्ट्रिय प्रतियोगितामा सहभागिताको अवसरको अलवा एभरेस्ट फिल्म एकेडेमीमा १ लाख रूपैयाँ बराबरको छात्रवृत्ति, आशिका एकेडेमीबाट मेकअप कोर्स र फ्लाइटक इन्टरनेशनलबाट एयर होस्टेस तालिमको छात्रवृत्ति प्राप्त गरेका छन् ।

प्रतियोगितामा निर्वाणप्रसाद कर्माचार्य र संवृद्धि सिलवाल फस्ट रनर अप, स्पशं तण्डुकार र भेनस राई सेकेन्ड रनर अप, छिरिङ लामा र प्रनिशा खड्का थर्ड रनर अप, भिजन तामाङ र मुस्कान थापा फोर्थ

रनर अप तथा प्रतिज्ञा चौधरी फिफथ रनर अप घोषित भए ।

त्यस्तै अभिव मल्ल 'फेस अफ एसइई सुपर मोडल २०२५(पुरुष)', आरियाणा खड्का 'फेस अफ एसइई सुपर मोडल २०२५(महिला)', कुशल तामाङ र रोज शाक्य 'ब्रान्ड एम्बेसडर', रिदम सिलवाल र प्रतिक्षा श्रेष्ठ 'अर्गनाइजर च्याइस', प्रनिशा शाह 'ब्यूटी विथ ब्रेन', परिना श्रेष्ठ 'पब्लिक च्याइस' र कुञ्जल क्षेत्री 'भ्युवर च्याइस' घोषित भए ।

एसइई परीक्षा दिइसकेका युवा प्रतिभाहरूलाई प्रोत्साहन गर्दै उनीहरूको आत्मविश्वास, क्षमता र व्यक्तित्वलाई उजागर गर्ने उद्देश्यले आयोजित प्रतियोगिताको कोरियोग्राफर सुगन्धा अधिकारी र अर्शु महर्जन रहेका थिए । प्रतियोगीको पहिरन डिजाइन आईआईएफटी स्कुल अफ इन्टेरियर डिजाइनले गरेको आयोजक संस्थाका संस्थापक तथा प्रमुख कार्यकारी अधिकृत कृष्ण श्रेष्ठले बताइन् ।

रंगशाला

त्रिकोणात्मक टी-२० सिरिज

तेस्रो सुपरओभरमा नेपाल पराजित

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- क्रिकेटमा जे पनि सम्भव हुन्छ भन्ने कुरा सोमबार सम्पन्न नेपाल र नेदरल्याण्ड्सबीचको खेलमा देखिएको छ । एउटै खेलमा तेस्रो सुपरओभरको खेलपछि मात्र विजेताको टुंगो लागेपछि उक्त भनाई सार्थक देखिएको छ ।

स्कटल्याण्डमा जारी त्रिकोणात्मक टी-२० प्रतियोगितामा नेपालविरुद्ध नेदरल्याण्ड्सले तेस्रो सुपरओभरमा जित हात पाउँदै सिरिजमा पहिलो जित हात पारेको छ । टस जितेर पहिले फिल्डिङ गरेको नेपालले पाएको १५३ रनको लक्ष्य पछ्याउने क्रममा २० ओभरमा १५२ रन बनाएपछि खेल सुपरओभरमा गएको थियो । पहिलो सुपरओभरमा नेपालले १९ रन बनाए पनि नेदरल्याण्ड्सले पनि १७ रन नै बनाउँदा खेल दोस्रो सुपरओभरमा गएको थियो ।

दोस्रो सुपरओभरमा पहिले ब्याटिङ गरेको नेदरल्याण्ड्सले १७ रन बनाएको थियो । त्यसपछि नेपालले पनि १७ रन नै बनाएपछि खेल तेस्रो सुपर ओभरमा गएको थियो ।

तेस्रो सुपरओभरमा पहिले ब्याटिङ गरेको नेपालले शुन्य रन बनाउँदा २ विकेट गुमाएपछि नेदरल्याण्ड्सले पहिलो बलमै जित

हात पारेको हो । तेस्रो सुपरओभरमा बलिङका लागि आएका सन्दीप लामिछानेलाई पहिलो बलमै छक्का प्रहार गरेपछि नेपालले संघर्षपूर्ण हार ब्यहोर्न बाध्य भयो ।

निर्धारित २० ओभरको खेलपछिको पहिलो सुपर ओभरमा नेपालका लागि कुशल भुर्तेलले १८ रन बनाउँदै नेदरल्याण्ड्सलाई २० रनको लक्ष्य दिएका थिए । नेपालका लागि रोहित पौडेलले सुपर ओभरमा १ रन बनाए । भुर्तेल अन्तिम बलमा आउट भएका थिए । सुपर ओभरमा २० रनको लक्ष्यसहित मैदानमा उत्रिएको नेदरल्याण्ड्सलाई नेपालका करण केसीले १४ रनमा रोक्दै नेपाललाई ५ रनको रोमाञ्चक जित दिलाए ।

१५३ रनको लक्ष्यसहित मैदानमा उत्रिएको खराब सुरुवात गरेको नेपालका लागि कुशल भुर्तेल र रोहित पौडेलको शानदार क्रिकेटसँगै जित हात पारेको हो । नेपालको ओपनिङमा आएका लोकेश बम पहिलो बलमै शुन्य रनमा आउट हुँदा नेपालले २ रनमा पहिलो विकेट गुमाएको थियो भने त्यसपछि ब्याटिङमा आएका अनिल शाह १ रन बनाउँदै आउट भएपछि नेपालको इनिङ धर्मराएको थियो । त्यसपछि कुशल भुर्तेल र रोहित पौडेलले नेपालको इनिङ सम्हाल्दै जितको आधार खडा गरेका थिए ।

कप्तान रोहित पौडेलले ४८ रनको पारी खेल्दा भुर्तेल ३४ रनमा आउट भए । त्यस्तै नेपालका लागि रूपेश सिंहले १९ रन बनाउँदा किरण ठगुन्नाले १५ रन बनाए भने करण केसी ८ रनमा आउट रहँदा सन्दीप लामिछाने ४ रनमा नटआउट रहे । कप्तान रोहित पौडेल आउट भएपछि मैदानमा आएका नन्दन यादवले अन्तिम ४ बलमा १२ रन जोड्दै खेललाई सुपर ओभरमा पुर्‍याएका थिए ।

नेदरल्याण्ड्सका लागि डेनियर डोनेले ४ ओभरमा १४ रन खर्चिएर ३ विकेट हात पारे भने विक्रमाजित सिंहले २ विकेट लिँदा क्याले क्लिन, बेन फुलेचर र ज्याक लायन क्याचेतले १/१ विकेट लिएका थिए ।

त्यसअघि सन्दीप लामिछानेको उत्कृष्ट बलिङसहित नेपालले नेदरल्याण्ड्सविरुद्ध जितका लागि १५३ रनको लक्ष्य पाएको थियो । नेदरल्याण्ड्सले निर्धारित २० ओभरमा ७ विकेट गुमाएर १५२ रन बनाउँदै उक्त लक्ष्य प्रस्तुत गरेको थियो ।

टस हारेर ब्याटिङका लागि मैदानमा आएको नेदरल्याण्ड्स नेपाली स्टार बलर सन्दीप लामिछानेको धारिलो बलिङ सामू खुलेर खेल सकेन । सन्दीपले नेपालका लागि किफायती बलिङ गर्दै चार ओभरमा १८ रन दिएर ३ विकेट हात पारे ।

त्यस्तै नेपालका लागि ललित राजवंशीले चार ओभर बलिङ गर्दै २२ रन दिएर १ विकेट हात पारे । त्यस्तै नेपालका लागि नन्दन यादवले २ विकेट लिएका थिए । नेपालका लागि कुशल भुर्तेलले २ ओभर बलिङ गर्दै १ विकेट लिए । नेदरल्याण्ड्सका लागि विक्रमाजित सिंहले ३० रन बनाए भने मिचेल लेभिटले २० रन बनाए भने म्याक्स ओडवले १९ रन बनाएका थिए । त्यस्तै कप्तान स्कट एडवार्ड्स १ रनमा आउट हुँदा नोह क्रोसले २ रन बनाएका थिए । त्यस्तै जाह लायन क्याचेट ११ रन बनाउँदै आउट भए । नेदरल्याण्ड्सका लागि तेजा निवामानुरुले सर्वाधिक ३५ रन बनाएका थिए । त्यस्तै साँकब जुल्फकरले विस्फोटक पारि खेल्दै १२ बलमा २५ रन बनाए ।

रंगशाला

सूर्य नेपाल प्रिमियर गल्फ च्याम्पियनसिप

पहिलो दिन रविलाई अग्रता

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- सूर्य नेपाल गल्फ टुर २०२४-२५ कोअन्तिम तथा सर्वाधिक नगद पुरस्कार राशीको प्रतियोगिता, सूर्य नेपाल प्रिमियर गल्फ च्याम्पियनसिपको पहिलो दिनरवि खड्का शीर्षस्थानमा रहन सफल भएका छन् ।

५-अन्डर ६७ को स्कोरमा रविने डिफेन्डिङ च्याम्पियन सुवास तामाङलाई १ स्ट्रोकले पछि परेका छन् । सुवाश ४-अन्डर ६८ को स्कोरमा दोस्रो स्थानमा रहे । ३-अन्डर ६९को नतिजामा दुई एमेच्योर निम दोर्जी तामाङ र राहुल विश्वकर्मा तथा प्रो गल्फरद्वय भुवन नगरकोटी र धन बहादुर थापाले संयुक्तरूपमा तेस्रो स्थान बाँडे ।

२-अन्डर ७० स्कोर गरेका निरज तामाङ र विष्णु प्रसाद शर्मा संयुक्तरूपमा सातौँ स्थानमा छन् । १-अन्डर ७१ स्कोर गरेका दीपक मगर, राम कृष्ण श्रेष्ठ र एमेच्योर वाइचेन ढोन्डुपले नवौँ स्थान बाँडे ।

पूर्व नम्बर एक गल्फर रविने छैटौँ देखि नवौँ होलसम्म लगातार चार बर्डी प्रहार गर्दै फ्रन्ट नाइन ४-अन्डर ३२ मा सकाए । यसपछि ब्याक नाइनमा उनले १२औँ र १७औँ होलमा एक-एक सट बचाए । १३औँ होलको बर्डीले ब्याकनाइन १-अन्डर ३५ मा पुरा गरे ।

सुवासले फ्रन्ट नाइन १-ओभर ३७ मा सकाए । छैटौँ होलमा बर्डी प्रहार गरेपनि पाँचौँ र सातौँ होलमा एक-एक सट खेर फाले । उनले ब्याक नाइनमा भने उत्कृष्ट प्रदर्शन गरे । बोगीरहित ब्याक

नाइन खेल्ने क्रममा १०औँ, १२औँ र १६औँ होलमा बर्डी प्रहार गरे । ५-पारको १५औँ होलमा इगलको सफलता हात पारे ।

एमेच्योरतर्फ भूटानका निम दोर्जी र नेपालका राहुल संयुक्तरूपमा शीर्षस्थानमा रहे । उनीहरूले ३-अन्डर ६९ को स्कोरमा वाइचेनलाई २ स्ट्रोकले पछि पारे ।

निमले तेस्रो र सातौँ होलमा इगल प्रहार गरे । छैटौँ होलमा एक सट बचाए । पहिलो र आठौँ होलमा बोगीको सामना गर्दा फ्रन्ट नाइन ३-अन्डर ३३ मा पुरा गरे । यसपछि ११औँ र १४औँ होलमा बर्डी तथा १५औँ र १८औँ

होलमा बोगी खेपे । ब्याक नाइन इभन-पार ३६ खेले ।

राहुलले फ्रन्ट नाइन १-अन्डर ३५ तथा ब्याक नाइन २-अन्डर ३४ मा सकाए । उनले कुल ५ बर्डी र दुई बोगी प्रहार गरे । वाइचेनले १-अन्डर ७१ स्कोर गरे । वाइचेनले सातौँ होलमा चार सट खेर फाले । उनले ६ बर्डी प्रहार गर्दा एक बोगी खेपेका थिए ।

नेपाल प्रोफेसनल गल्फर्स एसोसिएसनद्वारा आयोजित चारदिने प्रतियोगितामा ३७ जना प्रोफेसनल गल्फरले हालसम्मकै सर्वाधिक १६ लाख नगद पुरस्कार राशीको लागि दावेदारी प्रस्तुत गरिरहेका छन् ।

विजेताले उपाधिसहित ३ लाख नगद पुरस्कार प्राप्त गर्नेछन् । दोस्रो हुने खेलाडीले १ लाख ८५ हजार, तेस्रोले १ लाख २५ हजार, चौथोले १ लाख ५ हजार र पाँचौँ हुनेले ९२ हजार रूपैयाँ हात पार्नेछन् । शीर्ष २१ भित्र रहने सबै खेलाडी नगद पुरस्कारको हकदार बन्नेछन् । साथै प्रतियोगितामा १८ जना एमेच्योर खेलाडीहरू पनि प्रतियोगितामा सहभागी हुनेछन् । चार दिने प्रतियोगितापछि असार ७ गते (शनिवार) प्रो-एम प्रतियोगिता हुनेछ । जहाँ २५ जना प्रोफेसनल र १०० जना कर्पोरेटस्तरका एमेच्योर खेलाडीले भाग लिनेछन् ।

भियतनामको बाक गयाइ प्रान्तमा भखरै काटिएका लिची दुवानी गई स्थानीय किसानहरू ।

तस्विर: सिन्हवा

एयर इण्डिया दुर्घटनापछि अवशेषहरूको प्रतीक्षामा आफन्तहरू

अहमदाबाद (भारत)- दशकौंमा विश्वको सबैभन्दा खराब विमान दुर्घटनापछि भारतीय स्वास्थ्य अधिकारीहरूले आफन्तहरूलाई आफ्ना प्रियजनहरूको शव हस्तान्तरण गर्न थालेका छन् । यद्यपि अधिकांश परिवारहरू अबै पनि डिएनए परीक्षणको नतिजाका लागि सोमबार प्रतीक्षा गरिरहेका छन् ।

पश्चिमी सहर अहमदाबादमा एयर इण्डियाको जेट दुर्घटना हुँदा मारिएका २७९ जनामध्ये केहीको अन्त्येष्टि गरिएको छ भने अरूले पीडादायी प्रतीक्षाको सामना गरिरहेका छन् । 'उनीहरूले ४८ घण्टा लाग्छ भनेका थिए । तर चार दिन भइसक्यो र हामीले कुनै जवाफ पाएका छैनौं,' २२ वर्षीय रिनल क्रिश्चियनले भने । उनका दाजु जेटलाइनरमा यात्रु थिए ।

बिहीवार लण्डन जाने विमान अहमदाबादको आवासीय क्षेत्रमा ठोक्कँदा विमानमा सवार २४२ यात्रु र चालक दलमध्ये एक जनामात्र बाँचेका थिए भने जमिनमा पनि कम्तीमा ३८ जनाको मृत्यु भएको थियो । 'मेरो दाजु परिवारको एकमात्र कमाउने व्यक्ति हुनुहुन्थ्यो,' क्रिश्चियनले आइतबार भने, 'अब के हुन्छ ?' सहरको एक दाहसंस्कारमा करिब २० देखि ३० जना शोकाकुलहरूले लण्डनमा काम गरिरहेकी यात्रु मेधा मेहताको अन्त्येष्टि समारोहमा प्रार्थना गरे ।

अहमदाबादको सिभिल अस्पतालका डाक्टर राजनीश पटेलका अनुसार आइतबार बेलुकासम्म ८० दुर्घटना पीडितहरूको पहिचान भएको थियो । 'यो सावधानीपूर्वक र ढिलो प्रक्रिया हो, त्यसैले यो सावधानीपूर्वक मात्र गर्नुपर्छ,' पटेलले भने ।

आफ्नो नाम उल्लेख गर्न नचाहने एक पीडितका आफन्तले उनीहरूलाई कफिन प्राप्त गर्दा खोल्न नदिने निर्देशन दिइएको बताए । प्रत्यक्षदर्शीहरूले नराप्ती जलेका शव र छरिएका अवशेषहरू देखेको बताएका छन् । कामदारहरूले आइतबार घटनास्थलबाट भग्नावशेष सफा गर्ने काम जारी राखेका थिए भने प्रहरीले क्षेत्रको निरीक्षण गरेको थियो । बोइङ ७८७-८ डिमलाईनर विमान उडान भरेको केही

समयपछि, मेडिकल स्टाफले प्रयोग गरेको भवनमा ठोक्किएको थियो । विमानमा १९९ जना भारतीय, ५३ जना ब्रिटिस, सात जना पोर्चुगल र एक जना क्यानडाकी तथा १२ जना चालक दलका सदस्य रहेको एयर इण्डियाले जनाएको छ ।

हामीले जान्नुपर्छ

भारतीय अधिकारीहरूले अबै पनि विपत्तिको कारण पहिचान गर्न सकेका छैनन् र एयर इण्डियाका डिमलाईनरहरूको निरीक्षणको आदेश दिएका छन् । अधिकारीहरूले आइतबार दोस्रो ब्याक वक्स, ककर्पिट भ्वाइस रेकर्डर, फेला परेको घोषणा गरेका छन् । यसले खोजकर्ताहरूलाई के गलत भयो भन्ने बारे थप संकेत दिन सक्छ ।

उड्डयनमन्त्री राम मोहन नायडु किञ्जारापुले शनिवार पहिलो ब्याक वक्स, फ्लाइट डाटा रेकर्डरको डिकोडिङले दुर्घटनाको परिस्थितिमा 'गहिरो अन्तर्दृष्टि दिने' आशा गरेको बताए । भग्नावशेषबाट एक व्यक्ति बेलायती नागरिक विश्वासकुमार रमेश जीवित निस्केका थिए । उनका भाइ पनि उडानमा थिए । आफ्नो भाइलाई फेला पार्न डिएनए मिलानको पर्खाइमा रहेका इम्तियाज अलीले एयरलाइन्सले परिवारलाई छिटो सहयोग गर्नुपर्ने बताए । 'म उनीहरूसँग निराश छु । यो उनीहरूको कर्तव्य हो,' शनिवार एयरलाइनले सम्पर्क गरेका अलीले भने, 'अर्को चरण यो दुर्घटनाको कारण पत्ता लगाउनु हो । हामीले जान्नुपर्छ ।' रासस/एएफपी

लस एञ्जेलसमा कफर्चु 'केही दिन' जारी रहने

लस एञ्जेलस (अमेरिका)- लस एञ्जेलसमा राति लगाइएको कफर्चु 'केही दिन' जारी रहने मेयर करेन बासले आइतबार बताएका छन् । यो नवौँ दिनको प्रदर्शन हो जसले अमेरिकी राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पलाई सैन्य समर्थित दमनकारी कारवाही सुरु गर्न बाध्य बनाएको छ ।

डेमोक्रेट नेतृत्वको क्यालिफोर्नियाको भारी ल्याटिनो जनसंख्या भएको सहरमा कागजातबहीन आप्रवासीहरूलाई पक्रन ट्रम्प प्रशासनले सुरु गरेको आप्रवासन छापाको विरोधमा प्रदर्शनकारीहरूले जुन ६ देखि विरोध प्रदर्शन सुरु गरेका थिए ।

य्यालीहरू प्रायः शान्तिपूर्ण र डाउनटाउन लस एञ्जलसको सानो क्षेत्रमा सीमित छन्, तर छिटपुट र आँखा खिच्ने हिंसाले विगारेको छ । व्यालीलाई रिपब्लिकन ट्रम्पले चार हजार नेशनल गार्ड र ७०० मरिन पठाउने बहानाको रूपमा प्रयोग गरेका छन् ।

स्थिति नियन्त्रणमा रहेको दावी गर्न स्थानीय अधिकारीहरूको विरोधका कारण एञ्जलससहित उनीहरूको निर्वासन प्रयासहरू बढाउन निर्देशन दिए । बासले लस एञ्जलसमा अध्यागमन तथा भन्सार प्रवर्तन (आईसिसई) एजेन्सीले छापा मारेको आक्रोश र डरको उल्लेख गरे ।

'मानिसहरू आफ्नो घर छोड्न डराउँछन् । छापाहरूले कहिलेकाहीँ 'अन्धाधुन्ध' लाग्छन्,' उनले भने, 'यो संयुक्त राज्य अमेरिका हो । यदि तपाईं सार्वजनिकरूपमा वाहिर जानुहुन्छ भने तपाईंले आफ्ना कागजातहरू देखाउनु

अन्तर्वातामा अझ कति दिन लाग्ने भनेर भविष्यवाणी गर्न नसक्ने उल्लेख गर्दै उनले भने, 'हामीलाई थाहा छैन कति छापाहरू हुने छन्, हामीलाई थाहा छैन छापाहरूको प्रकृति के हुने छ र हरेक पटक त्यस्तो हुँदा यसले सहरमा धेरै रिस उत्पन्न गर्छ ।'

प्रदर्शनबाट अप्रभावित देखिएका ट्रम्पले आइतबार संघीय अधिकारीहरूलाई लस एञ्जलससहित उनीहरूको निर्वासन प्रयासहरू बढाउन निर्देशन दिए । बासले लस एञ्जलसमा अध्यागमन तथा भन्सार प्रवर्तन (आईसिसई) एजेन्सीले छापा मारेको आक्रोश र डरको उल्लेख गरे ।

'मानिसहरू आफ्नो घर छोड्न डराउँछन् । छापाहरूले कहिलेकाहीँ 'अन्धाधुन्ध' लाग्छन्,' उनले भने, 'यो संयुक्त राज्य अमेरिका हो । यदि तपाईं सार्वजनिकरूपमा वाहिर जानुहुन्छ भने तपाईंले आफ्ना कागजातहरू देखाउनु

पर्दैन । यो लक्षित छ भनेर विश्वास गर्न मलाई गाह्रो छ ।'

ट्रम्पले सामाजिक सञ्जालमा आईसिसई एजेण्टहरूलाई 'हिंसा, उत्पीडन र धम्कीहरू' को सिकार भएको बताए र उनीहरूलाई सामूहिक निर्वासनलाई प्रभाव पार्न 'आफ्नो शक्तिमा सबै गर्न' आदेश दिए । शनिवार ठूला व्याली र मार्चपछि आइतबार लस एञ्जलस प्रायः शान्त थियो । देशभरका ट्रम्प विरोधी 'नो किंग्स' शुंखलाका प्रदर्शनहरूको हिस्सास्वरूप हजारौँ मानिसले छापाहरू र सैन्य दमनको निन्दा गर्न भाग लिएका थिए ।

प्रदर्शनकारीहरूको सानो समूहले घमाइलो विर्सेो कानून प्रवर्तनको निगरानीमा सिटी हलको वरिपरि मार्च गरेको थियो । प्रदर्शनमा बिाफनी लगाएका केही महिलाले 'हट गर्ल समर मेन्ट आईसिसई' जस्ता नाराहरू लेखिएका प्लेकार्डहरू बोकेका थिए । रासस/एएफपी

इरान-इजरायल द्वन्द्व

इरानी आक्रमणमा आठ जनाको मृत्यु, ९२ घाइते

जेरुसलेम- इरानले इजरायलमामा गरेको पछिल्लो आक्रमणमा पाँच जनाको मृत्यु हुनुका साथै ९२ जना घाइते भएको इजरायलको म्यागेन डेभिड एडोम (एमडिए) आपत्कालीन सेवाले सोमबार बताएको छ ।

मध्य इजरायलका चारवटा स्थलमा भएका आक्रमणमा हताहत भएको एमडिएले एक विज्ञप्तिमाफत जनाएको छ । मृत्यु हुनेमा दुई महिला र दुई पुरुषका साथै एक थप समावेश छन् ।

अहिलेसम्म एमडिए टोलीहरूले ९२ जना घाइतेलाई अस्पतालमा लगेका छन् । जसमा एक महिलाको अवस्था गम्भीर अवस्थामा रहेको र बाँकी सामान्य घाइते रहेको जनाइएको छ । एमडिएले चारमध्ये दुई स्थानमा खोजी र उद्धार कार्य जारी रहेको बताएको छ ।

इजरायलले इरानमा आक्रमण गरेपछि दुवै पक्षले थप विनासको धम्की दिएका थिए । इरानले सोमबार इजरायली सहरहरूमा मिसाइल आक्रमण गरेको छ । इजरायली रक्षामन्त्री इजरायल काट्जले सोमबार तेहरानले इजरायली नागरिकहरूमाथि इरानी आक्रमणको चर्को मूल्य चुकाउने चेतावनी दिएका छन् । भारतद्वारा इरानमा रहेका विधार्थी स्थानान्तरण

इजरायलले इरानमा आक्रमण गरेपछि इरानमा रहेका भारतीय विद्यार्थीहरूलाई सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण गरिएको जनाइएको छ । गत शुक्रबार इजरायलको इरानविरुद्ध पहिलो आक्रमणपछि तेहरानले इजरायलविरुद्ध आक्रमण गरेर प्रतिक्रिया दिइरहेको छ । यसले द्वन्द्व क्षेत्रीय युद्धमा परिणत हुनसक्ने विश्वव्यापी आकलन बढाएको छ ।

दुवै देशसँग सम्बन्धमा रहेको भारतले तेहरानले आफ्नो हवाई क्षेत्र बन्द गरेपछि आफ्ना नागरिकहरूलाई इरानभित्र स्थानान्तरण गर्न खोजेको जनाएको छ । तेहरानमा रहेको भारतीय दूतावासले सुरक्षा अवस्थाको निरन्तर निगरानी गर्दै इरानमा रहेका भारतीय विद्यार्थीलाई उनीहरूको सुरक्षा सुनिश्चित गर्न प्रयास गरेको भारतीय विदेश मन्त्रालयले एक विज्ञप्तिमा उल्लेख गरेको छ ।

केही विद्यार्थीलाई दूतावासको सुविधासहित इरानका सुरक्षित स्थानहरूमा सारिएको मन्त्रालयले जनाएको छ । गत वर्षको सरकारी तथ्यांकअनुसार इरानमा करिब १० हजार भारतीय नागरिक छन् भने सन् २०२२ को तथ्यांकमा इरानमा दुई हजारभन्दा बढी विद्यार्थी रहेका छन् ।

भारतले शुक्रबार दुवै देशलाई सम्भावित सहयोग विस्तार गर्न

तनाव कम गर्न 'तुरुन्तै' कदम चाल्न चीनको आग्रह

बेइजिङ- तेहरानले इजरायली सहरहरूमा मिसाइल आक्रमणको वर्षा गरेपछि र इजरायलले इरानभित्र गहिरो सैन्य लक्ष्यहरूमा प्रहार गरेपछि चीनले सोमबार इरान र इजरायललाई तनाव कम गर्न 'तुरुन्तै' कदम चाल्न आग्रह गरेको छ ।

'हामी सबै पक्षलाई तुरुन्तै तनाव घटाउने उपायहरू अपनाउन, क्षेत्रलाई ठूलो अशान्तिमा डुब्याउन रोक्न र वार्तालापमार्फत समस्या समाधानको सही बाटोमा फर्कने अवस्था सिर्जना गर्न आग्रह गर्छौं,' जिनियाँ विदेश मन्त्रालयका प्रवक्ता गुओ जियाकुनले भने ।

दशकौंको शत्रुता र प्रोक्सी तथा गुप्त अपरेसनहरूमार्फत लडिएको लामो छायाँ युद्धपछि गत हप्ता इजरायलको इरानमाथिको अचानक आक्रमणले अहिलेसम्मकै तीव्र लडाइँ सुरु गरेको छ र लामो द्वन्द्वको डर जगाएको छ । यो द्वन्द्वले मध्यपूर्वलाई समेट्न सक्छ ।

इजरायलले आफ्नो आक्रमणले सैन्य र आणविक सुविधाहरूमा प्रहार गरेको र धेरै शीप इरानी कमाण्डर र आणविक वैज्ञानिकहरू

मारिएको बताएको छ । यद्यपि एक वरिष्ठ अमेरिकी अधिकारीले आइतबार अमेरिकी राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पले इजरायललाई सर्वोच्च नेता आयातुल्लाह अली खामेनीलाई मार्ने योजनाबाट पछि हट्न भनेको बताए ।

चीनका शीप कूटनीतिज्ञ एवं विदेशमन्त्री वाङ यीले शनिवार आफ्ना इजरायली र इरानी समकक्षीहरूसँग गरेको फोनवार्तामा उनले दुवैलाई तेहरानप्रति बेइजिङको समर्थन स्पष्ट पारेको विदेश मन्त्रालयले बताएको छ । चीनको इरानसँग घनिष्ठ सम्बन्ध छ । चीन इरानको सबैभन्दा ठूलो व्यापारिक साझेदार र यसको तेलको मुख्य खरिददाता हो भने तेहरान अबै पनि कडा अमेरिकी प्रतिबन्धमा छ ।

'सबै सम्बन्धित पक्षहरूले तुरुन्तै वृद्धिमा ब्रेक लगाउन र तनाव कम गर्न कदम चाल्नुपर्छ,' गुओले सोमबार भने, 'वलले दिगो शान्ति ल्याउन सक्दैन । चीनले यस क्षेत्रमा थप अशान्ति रोक्न सम्बन्धित पक्षहरूसँग सञ्चार जारी राख्ने छ, शान्ति प्रवर्द्धन गर्ने छ र वार्तालाई प्रोत्साहन दिने छ ।' रासस/एएफपी

तेल अभिभस्थित अमेरिकी दूतावास भवनमा क्षति

इजरायलका लागि अमेरिकी राजदूत माइक हकाबीले सोमबार तेल अभिभमा रहेको दूतावास भवनमा नजिकैको इरानी क्षेप्यास्त्र आक्रमणबाट थोरै क्षति भएको र

अमेरिकी कर्मचारीहरूलाई कुनै चोट नलागेको बताएका छन् ।

इजरायलले इरानभित्र गहिरो सैन्य लक्ष्यमा आक्रमण गरेपछि दुवै पक्षले थप विनासको धम्की दिएका छन् । इरानले सोमबार बिहान इजरायली सहरहरूमा मिसाइल प्रहार गरेको थियो । इजरायली सेनाले मानिसहरूलाई आउने इरानी क्षेप्यास्त्रहरूबाट सुरक्षा लिन चेतावनी दिएपछि एएफपी तस्विरहरूले तेल अभिभको तटीय केन्द्रमा भवनहरू ध्वस्त भएको देखाएका छन् ।

'तेल अभिभमा दूतावास शाखा नजिकै इरानी मिसाइल प्रहारको धक्काबाट केही सामान्य क्षति भएको छ तर अमेरिकी कर्मचारीहरूलाई कुनै चोटपटक लागेको छैन,' हकाबीले एक्समा भने । उनले 'स्थानमा आश्रयको आदेश अबै प्रभावमा रहेको' भन्दै जेरुसलेमको अमेरिकी दूतावास सोमबार बन्द रहने बताए ।

दशकौंको शत्रुता र प्रोक्सी युद्धहरूपछि गत हप्ता इजरायलको इरानमाथिको आक्रमणले अहिलेसम्मकै तीव्र लडाइँ सुरु गरेको छ र लामो द्वन्द्वको डर जगाएको छ । यसले सम्पूर्ण मध्यपूर्वलाई समेट्न सक्छ । इजरायलले आफ्नो आक्रमणले सैन्य र आणविक सुविधाहरूमा प्रहार गरेको र धेरै शीप कमाण्डरहरू र आणविक वैज्ञानिकहरू मारिएको बताएको छ । तर एक वरिष्ठ अमेरिकी अधिकारीले आइतबार अमेरिकी राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पले इजरायललाई सर्वोच्च नेता आयातुल्लाह अली खामेनीको हत्या गर्ने योजनाबाट पछि हट्न भनेको बताए ।

ट्रम्पले शत्रुहरूलाई 'सम्झौता गर्न' आग्रह गरेका छन् तर आइतबार पत्रकारहरूलाई भने, 'कहिलेकाहीँ उनीहरूले पहिले लड्नुपर्छ ।' रासस/एएफपी

पूर्वनेता हसिनालाई मुद्दाको सामना गर्न फर्कन आदेश

ढाका- बंगलादेशको युद्ध अपराध अदालतले सोमबार फरार पूर्वनेता शेख हसिनालाई मानवताविरुद्धको अपराधको आरोपमा मुद्दाको सामना गर्न फर्कन आदेश दिएको छ । ७७ वर्षीया हसिना सन् २०२४ अगस्टमा त्यहाँ नेतृत्वको जनविद्रोहको चरमोत्कर्षमा हेलिकप्टरबाट ढाका छोडेर भारत भागेकी थिइन् । उनले बंगलादेश फर्कने प्रत्यर्पण आदेशको अवहेलना गरेकी छन् । संयुक्त राष्ट्रसंघका अनुसार हसिनाको सरकारले सत्तामा टिकिरहने असफल प्रयासमा दमनकारी कारवाही सुरु गर्दा सन् २०२४ जुलाई र अगस्टको बीचमा एक हजार ४०० जनासम्मको मृत्यु भएको थियो । हसिना र उनको पदच्युत सरकार र उनको अहिले प्रतिबन्धित पार्टी अबामी लिगसँग जोडिएका पूर्ववरिष्ठ व्यक्तित्वहरूमाथि बंगलादेशको अन्तर्राष्ट्रिय अपराध न्यायाधिकरण (आईसिडी) मा मुद्दा चलाइएको छ । अभियोजकहरूले हसिनाविरुद्ध उक्साहट,

उत्प्रेरण, संलग्नता, सहजीकरण, षडयन्त्र र सामूहिक हत्या रोक्न असफलता सहित पाँच आरोप दायर गरेका छन् । ती आरोप बंगलादेशी कानूनअनुसार मानवताविरुद्धको अपराधसम्म पुग्छन् । 'अदालतले अभियोजन टोलीलाई यथाशीघ्र अदालतमा उपस्थित हुन बोलाउने सूचना जारी गर्न निर्देशन दिएको छ,' मुख्य अभियोजक मुहम्मद ताजुल इस्लामले सोमबार भने ।

हसिना फर्किन असफल भएमा जुन २४ मा उनको अनुपस्थितिमा मुद्दा सुरु हुने छ । हसिनाले गृह मन्त्रालय र प्रहरीका निर्देशनहरूमार्फत सुरक्षा बलहरूलाई प्रदर्शनहरू दबाउन आदेश दिएकी थिइन् भन्ने अभियोजनको तर्क छ । हसिनामाथि अन्य दुई अधिकारीसँगै मुद्दा चलिइरहेको छ । तीमध्ये एक, पूर्वगृहमन्त्री असदुज्जमान खान कमाल छन् । उनीमाथि समान आरोपहरू छन् । उनी पनि फरार छन् ।

दोस्रो, पूर्वप्रहरी प्रमुख चौधुरी अब्दुल्लाह अल मामुन हिरासतमा छन् र सोमबार उनी अदालतमा उपस्थित भएका थिए । हसिना सरकारका वरिष्ठ व्यक्तित्वहरूको अभियोजन अहिले सत्ताका लागि संघर्ष गरिरहेका धेरै राजनीतिक दलहरूको प्रमुख माग हो । अन्तरिम सरकारले सन् २०२६ अप्रिलमा चुनाव गराउने बताएको छ । यद्यपि केही दलले पहिले मतदानका लागि दबाव दिइरहेका छन् । रासस/एएफपी

उत्पादकत्व वृद्धि गरेर अर्थतन्त्रमा योगदान दिनुपर्नेमा जोड

■ प्रभाव संवाददाता

पाटन (ललितपुर) - उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्तिमन्त्री दामोदर भण्डारीले उत्पादकत्व वृद्धि र रोजगारी सृजना गरेर मुलुकको अर्थतन्त्रमा योगदान दिन सक्नुपर्ने बताएका छन् ।

ललितपुर महानगरपालिकाद्वारा सोमबार एकान्तकुनामा आयोजित चौथो महिला उद्यमी सम्मेलनको उद्घाटन गर्दै मन्त्री भण्डारीले अरु देशका बजार नेपाल बन्ने समस्यालाई हामीले नेपालभित्रै साना, लघु र घरेलु उद्योगको प्रवर्द्धनबाट समाधान गर्नुपर्ने बताए ।

‘हामी मेड इन नेपालको उत्पादनलाई खरिद गर्नेछौं, हरेक जनप्रतिनिधि र कर्मचारीले पाउने पोसाक भत्ताले नेपाली उत्पादनहरू खरिद गर्नुपर्छ, हाम्रो दैनिक जीवनमा नेपालका उत्पादनले प्राथमिकता पाउनुपर्छ, हाम्रो उत्पादनको ब्राण्डिङ पहिलो प्राथमिकता हो, बजेटमा उद्यमशीलतालाई प्राथमिकतामा राखिएको छ, कानून, विधि र नीतिगत रूपमा सम्बोधन गरेर उपलब्धि हासिल गर्नुछ, थुप्रै कानूनका सुधारहरू सरकारले गरेको छ, लगानीमा क्षेत्रहरू पहिचान गरेर प्राथमिकतामा राख्न सरकारले जोड दिएको छ ।’

मन्त्री भण्डारीले महिलाले सञ्चालन गर्ने उद्योगमा सरकारले कर छुटको सहूलियत दिएको छ भन्दै उद्योग मन्त्रालय नेपालको जिडिपीमा उद्योगको योगदान बढाउन नीति र कानूनमा सहूलियत दिने कुरामा ध्यान दिएर लागेको छ भने ।

‘बजेटमा रोजगारी सृजना गर्ने, उद्यमशीलता वृद्धि गर्ने, राष्ट्रिय आवश्यकता पूरा गर्ने विषयलाई समेटिएको छ, स्टार्टअप र रचनात्मक उद्यमशील परियोजनालाई रु २५ लाखसम्म दिने कार्यक्रम समावेश गरेका छौं, महिलालाई उद्यमशीलतातर्फ आकर्षित गर्नुपर्छ,’ उनले भने ।

नेपालको उद्यमशीलताको विकासमा ललितपुरका उद्यमीको महत्वपूर्ण योगदान रहने उल्लेख गर्दै मन्त्री भण्डारीले उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गर्ने तथा सफल हुने क्रममा कति उद्यमी र उत्पादन वृद्धि गर्न सक्थे भन्ने भूमिका महत्वपूर्ण हुन्छ भने ।

विश्वमा आफ्नो उत्पादनको बजारीकरण र ब्राण्डिङ गर्ने सन्दर्भमा प्रतिस्पर्धा चलिरहेको उल्लेख गर्दै उहाँले यो प्रतिस्पर्धामा नेपालले सामेल हुनुपर्नेमा जोड दिए । ‘लघु घरेलु कोष स्थापना गरेका छौं, सार्वजनिक निकायमा स्वदेशी उत्पादनको प्रयोगसम्बन्धी कानून ल्याएका

‘सिद्धान्तविपरीतको अग्रिम आयकर व्यवस्था हटाइयो’

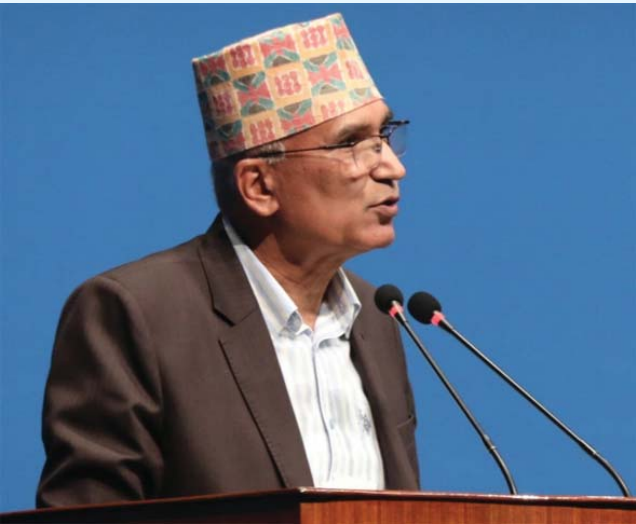
■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- उपप्रधानमन्त्री तथा अर्थमन्त्री विष्णुप्रसाद पौडेलले आगामी आर्थिक वर्षको बजेटमा सरकारले करका सिद्धान्तभन्दा विपरीत रहेको अग्रिम आयकरको व्यवस्था हटाएको जनाएका छन् । सोमबार प्रतिनिधि सभा संसदमा अर्थमन्त्री पौडेलले बजेटका बारेमा उठेका प्रश्नको जवाफ दिने क्रममा उक्त कुरा बताएका हुन् । उक्त अवसरमा अर्थमन्त्री पौडेलले आम्दानी नगर्दै आयकर लगाउने विगतको अभ्यासलाई सच्याइएको जनाए ।

सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारणमा वितीय कारवाही कार्यदलको ग्रेलिष्ट’मा पर्नुको कारण पूर्ववर्ती सरकार भएको आरोप अर्थमन्त्री पौडेलले लगाए । ‘देशलाई ग्रेलिष्टबाट बाहिर निकाल्नुपर्ने छ । त्यसका लागि रणनीति, कार्ययोजना बनेका छन्’, उनले भने । सघन निगरानी सूचीबाट चाँडै बाहिर निस्कन र भविष्यमा यस्तो अवस्था आउन नदिन रणनीति बनाएर अघि बढ्ने गरी बजेट ल्याएको उनले बताए । सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारणको मामिलामा अनुसन्धान र अभियोजनका काम कमजोर हुँदा ग्रेलिष्टमा परेकामा अब त्यसलाई प्रभावकारी बनाइने अर्थमन्त्रीले बताए ।

आगामी आवको बजेटको स्रोत र खर्चको अनुमान कार्यान्वयन हुने प्रकृतिको रहेको, बजेटको आकार यथार्थपरक रहेको बताउँदै अर्थमन्त्रीले स्रोतको व्यवस्थापन हुन सकेन भने बजेट कार्यान्वयन हुन सक्नेन भने । उनले आय र व्यय दुवैको अनुमान यथार्थपरक भएको भएको बताए ।

‘यसपटकको बजेटमा म सबैभन्दा बढी प्रस्तावित विनियोजन मात्र होइन स्रोत पनि यथार्थपरक र कार्यान्वयनयोग्य हुनुपर्छ भन्नेमा सचेत थिएँ । बजेटमा राजस्व परिचालन, अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग र आन्तरिक ऋणको तथ्यपरक अनुमान

भएको छ’, अर्थमन्त्रीले भने । अघिल्लो सरकारले महत्वाकांक्षी राजस्व लक्ष्य राख्ने गरेको र त्यो सम्भव देखिएको उनले उल्लेख गरे ।

‘बिगतमा ४१ प्रतिशतसम्म राजस्व बढ्नसके अनुमान गरेर बजेट ल्याएका उदाहरण हामीसँग छन् । तर आगामी आवको बजेट चालु आवको संशोधित राजस्व अनुमानको तुलनामा १७ प्रतिशत मात्रै बढ्ने भनेर आन्तरिक राजस्वको अनुमान गरिएको छ’, उनले भने, ‘चुहावट नियन्त्रण गर्ने, करका दायरा विस्तार गर्ने, कर प्रशासन चुस्त बनाउनेजस्ता कार्यबाट हामी १७ प्रतिशतको राजस्व वृद्धिको लक्ष्य पूरा गर्छौं ।’

वैदेशिक स्रोतको अनुमान गर्दा पनि पूर्वतयारी सकिँएकै र कार्यान्वयनको चरणमा जान योग्य आयोजना कार्यक्रम हेरेर मात्रै अनुमान गरिएको अर्थमन्त्री पौडेलको भनाइ छ । बजेटको परीक्षण कार्यान्वयनका क्रममा हुने पनि उनले बताए ।

सार्वजनिक ऋण बढेको र ऋणको पासोको चुनौती थपिएको भनिए पनि सरकारले प्राकृतिक स्रोत

तथा वित्त आयोगको सिफारिसका आधारमा आन्तरिक र बाह्य ऋणको अनुमान गरेको अर्थमन्त्रीले बताए । आगामी आवको बजेट बनाउँदा आर्थिक अनुशासन कायम गर्न साना तथा खुद्रा आयोजना छर्ने र आर्थिक अनुशासनबाट विचलित हुने गरी बजेट पेस नभएको उनले बताए । भूमि बैंकको प्रयोग, प्रभाव र नतिजा विश्लेषण नगरिकन विरोधका लागि मात्रै विरोध नगर्न पनि उनले प्रतिपक्षी दलहरूलाई आग्रह गरे । बाँँको जमिन सदुपयोग गर्ने र उत्पादकत्व बढाउनका लागि भूमि बैंकको अवधारणा आएको उनले स्पष्ट पारे ।

आगामी आवको बजेटमा परेको जलविद्युत् आयोजनाको विद्युत् खरिद सम्झौता (पिपिए) मा ‘टेक एन्ड पेको व्यवस्थावारे धेरै आलोचना भएको उल्लेख गर्दै अर्थमन्त्री पौडेलले अहिले संसदमा विचाराधीन विद्युत् विधेयकले निजी क्षेत्रलाई पनि विद्युत् व्यापारका लागि बाटो खोल्ने भएकाले निजी क्षेत्रले आफैं विद्युत् बेच्न सक्ने र नेपाल विद्युत् प्राधिकरणले माग र आपूर्तिको अवस्था हेरेर विद्युत् किन्ने

भएकाले यो व्यवस्था गरिएको बताए । जलविद्युत् क्षेत्रमा निजी क्षेत्रको लगानी निरुत्साहन गर्नका लागि नभई उनीहरूलाई उत्पादन, प्रसारण र वितरणमा समेत अधिकार दिएर थप लगानी अभिवृद्धि गर्ने उद्देश्यसहित यो व्यवस्था ल्याइएको अर्थमन्त्रीले बताए ।

‘अर्थतन्त्रलाई गाँतशील बनाउने, निजी क्षेत्रको आत्मविश्वास बढाउने, लगानी प्रवर्द्धन गर्ने, पुँजीगत खर्च बढाउने, विदेशी लगानी प्रवर्द्धन गर्ने, नवप्रवर्तनलायत विषयलाई प्रवर्द्धन गरी अर्थतन्त्र गतिशील तुल्याउने लक्ष्यका साथ बजेट आएको छ’, उनले भने ।

बृद्धिगण्डकी जलविद्युत् आयोजनाका लागि स्रोत व्यवस्थापन गर्ने, लगानी मोडालिटी टुंग्याउने र आयोजना अघि बढाउने गरी बजेटमा व्यवस्था गरिएको अर्थमन्त्रीले बताए । दूधकोशी जलाशययुक्त आयोजनालाई जग्गा प्राप्तिका लागि बजेट छुट्ट्याइ प्रक्रिया अघि बढेको, हुलाकी राजमार्ग आगामी दुई वर्षभित्र पूरा गर्नेगरी रकम विनियोजन भएको तथा बजेटले राष्ट्रिय गौरव र राष्ट्रिय महत्वका आयोजनामा बजेट अभाव हुन नदिने व्यवस्था मिलाइएको जानकारी दिए ।

रुण उद्योगहरूको अवस्था अध्ययन,चुनौती संरक्षण उच्च प्राथमिकतामा रहेको, बजेटमार्फत ल्याइएका विभिन्न सेवा सुविधालाई कुनै व्यक्ति, समूह वा निजी क्षेत्रलाई पोस्नका लागि ल्याइएको भनेर लगाइएका आरोपको अर्थमन्त्रीले खण्डन गरे ।

संघीय सरकारले कार्यान्वयन गर्नेगरी आगामी रु तीन करोडभन्दा कम लागतका आयोजना बजेटमा नपरेका उनले स्पष्ट पारे । ‘चालु आवमा सिर्जित दायित्व भुक्तानीका लागि, चालु आयोजना सम्पन्न गर्ने प्रयोजनका लागि र विपद् पछिको पुनर्निर्माणका लागि रु तीन करोडभन्दा कम लागतका आयोजनामा बजेट विनियोजन भएको हुन सक्छ ।

‘ह्विलिङ चार्ज’को विषय चाँडो टुंग्याउन निर्देशन

■ प्रभाव संवाददाता

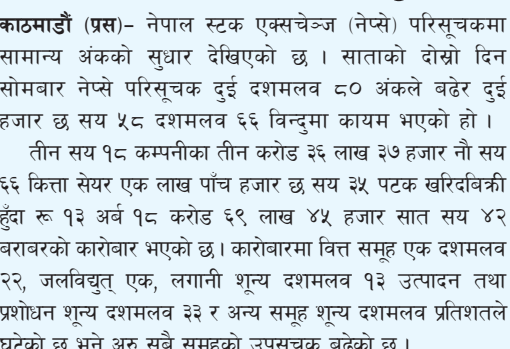
काठमाडौँ- ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिँचाइमन्त्री दीपक खड्काले विद्युत् प्रसारण गरेवापत लिने शुल्क ‘ह्विलिङ चार्ज’को विषयलाई चाँडो टुंग्याउन विद्युत् नियमन आयोगलाई निर्देशन दिएका छन् ।

ऊर्जा मन्त्रालयमा सोमबार ‘ह्विलिङ चार्ज’सम्बन्धी भएको छलफलमा मन्त्री खड्काले निजी क्षेत्रलाई प्रसारण लाइन निर्माणमा ल्याइसकेकाले विद्युत् प्रसारण गर्दा लाग्ने ‘ह्विलिङ चार्ज’को विषयलाई चाँडो टुंग्याउन निर्देशन दिएका हुन् ।

‘सरकारले लिएको ऊर्जा विकासका लक्ष्यलाई पूरा गर्न निजी क्षेत्रलाई प्रसारण लाइन निर्माणको बाटो खोलिएको छ, प्रसारण लाइन निर्माण गरेवापतको लाग्ने शुल्क टुंग्याउन नसक्दा काम अगाडि बढ्न सकेको छैन, एक हप्ताभित्र ‘ह्विलिङ चार्ज’को विषयलाई टुंग्याउनुहोस्’, मन्त्री खड्काले भने ।

मन्त्री खड्काले निजी क्षेत्रको सहभागितामा प्रसारण लाइन निर्माण गर्ने निर्णय गरेको लामो समय भइसक्दा ‘ह्विलिङ चार्ज’को विषय टुंग्याउन नसक्दा समस्या परेको बताए । रातदिन नभनी

नेप्सेमा सामान्य सुधार

काठमाडौँ (प्रस)- नेपाल स्टक एक्सचेञ्ज (नेप्से) परिसूचकमा सामान्य अंकको सुधार देखिएको छ । साताको दोस्रो दिन सोमबार नेप्से परिसूचक दुई दशमलव ८० अंकले बढेर दुई हजार छ सय ५८ दशमलव ६६ बिन्दुमा कायम भएको हो ।

तीन सय १८ कम्पनीका तीन करोड ३६ लाख ३७ हजार नौ सय ६६ किता सेयर एक लाख पाँच हजार छ सय ३५ पटक खरिदबिकी हुँदा रु १३ अर्ब १८ करोड ६९ लाख ४५ हजार सात सय ४२ बराबरको कारोबार भएको छ । कारोबारमा वित्त समूह एक दशमलव २९, जलविद्युत् एक, लगानी शुन्य दशमलव १३ उत्पादन तथा प्रशोधन शुन्य दशमलव ३३ र अन्य समूह शुन्य दशमलव प्रतिशतले घटेको छ भने अरु सबै समूहको उपसूचक बढेको छ ।

सबैभन्दा धेरै होटल तथा पर्यटन समूहको उपसूचक चार दशमलव ६९ प्रतिशतले बढेको छ । बैंकिङ शुन्य दशमलव ४८, विकास बैंक शुन्य दशमलव २९, जीवन बीमा शुन्य दशमलव १२, लघुवित्त शुन्य दशमलव ५९, म्युचुअल फन्ड शुन्य दशमलव ३५, निर्जीवन बीमा शुन्य दशमलव २५ र व्यापार समूह शुन्य दशमलव ०९ प्रतिशतले बढेको छ ।

कारोबारमा पिओर इनर्जी लिमिटेड र पिपुल्स पावर लिमिटेडको सेयर मूल्यमा सकारात्मक सर्किट लागेको छ भने सबैभन्दा धेरै गुमाउनेमा भने अपर हेवाखोला हाईड्रोपावर कम्पनी लिमिटेडको सेयर मूल्य सात दशमलव ५८ प्रतिशतले घटेको छ । कारोबार रकमका आधारमा सबैभन्दा धेरै सानिमा माई हाईड्रोपावर लिमिटेडको रु ९५ करोड १६ लाख २२ हजार छ सय ८७ बराबरको सेयर किनबेच भएको छ । त्यस्तै खरिदबिकी भएका सेयर संख्याका आधारमा सबैभन्दा धेरै हिमालयन ८०-२० को २७ लाख एक हजार आठ सय किता सेयर किनबेच भएको छ ।

पर्यटन व्यवसायमा महिला सहभागिता बढाउनुपर्नेमा जोड

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- पर्यटन व्यवसायमा महिला सहभागिता अभिवृद्धि गर्नुपर्नेमा सरोकारवालाहरूले जोड दिएका छन् ।

नेपाल पर्यटन बोर्ड र महिला पर्यटन व्यवसायी सञ्जालको संयुक्त आयोजनामा भएको व्यवसायीहरूको क्षमता तथा व्यवसाय प्रवर्द्धनका लागि प्रशिक्षण कार्यक्रमका वक्ताहरूले आयआर्जन, रोजगारी सिर्जना र आर्थिक सबलीकरणका लागि पर्यटन व्यवसायमा महिला सहभागिता बढाउनुपर्ने धारणा राखेका छन् ।

सञ्जालकी अध्यक्ष निर्मला धमलाको सभापतित्वमा भएको उक्त समारोहमा नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघकी पूर्वअध्यक्ष भवानी राणा, महिला उद्यमी महासंघकी अध्यक्ष शोभा जावली, नेपाल पर्यटन

बोर्डका वरिष्ठ निर्देशक हिकमतसिँ ऐर, नेपाल ट्रेकिङ एजेन्ड्स एसोसिएसनका अध्यक्ष सागर पाण्डे, नेपाल पर्वतारोहण संघका वरिष्ठ उपाध्यक्ष ठाकुर पाण्डे, नाटिका वरिष्ठ उपाध्यक्ष जिसुवा तुलाधारलगायतले पर्यटन व्यवसायका विभिन्न क्षेत्रहरूमा महिलाले विशिष्ट योगदान दिनसक्ने हुँदा उनीहरूलाई यसतर्फ आकर्षित गराउन सरकार र निजी क्षेत्रबाट ठोस योजना र कार्यक्रम ल्याउनुपर्दछ भने ।

तीन दिनसम्म सञ्चालन गरिएको सो प्रशिक्षणमा पर्यटनमा महिलाहरू संलग्न हुनसक्ने क्षेत्रहरूको पहिचान, कम्पनी सञ्चालनसम्बन्धी कानुनी प्रक्रिया, कर प्रणालीलगायतका विषयमा छलफल भएको सञ्जालकी उपाध्यक्ष जया बरालले जानकारी दिइन् । प्रशिक्षणमा विभिन्न संघसंस्थाका संलग्न ५५ जना महिलाको सहभागिता रहेको थियो ।